



Landbruger Henrik Grønne
Svendshedevej 13,
7830 Vinderup

Dato: 09-09-2014
Sagsnr.: 09.17.18-P19-13-13
Henv. til: Sidsel Nyborg
Natur og Miljø
Direkte tlf.: 96 11 7809
Afdeling tlf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

§ 12 MILJØGODKENDELSE

Af kvæg og pelsdyrfarmen

Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr. 81c m.fl. Sønderhede, Sevel



MILJØGODKENDELSE MEDDELT I HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF 4. DECEMBER 2009 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.



Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	8
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	9
GENERELLE FORHOLD	9
<i>Dokumentation</i>	9
<i>Udnyttelse af godkendelse</i>	9
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	9
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	9
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	10
<i>Landskabelige og kulturhistoriske forhold</i>	10
<i>Lokalisering</i>	10
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	10
<i>Stalde</i>	11
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	12
<i>Foder</i>	12
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	12
<i>Døde dyr</i>	13
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	13
<i>Håndtering af gylle og afgasset biomasse</i>	14
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	14
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	14
<i>Lugt</i>	14
<i>Transport</i>	14
<i>Støj</i>	14
<i>Restvand og spildevand</i>	15
<i>Skadedyr</i>	15
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	15
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	15
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	16
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	16
<i>Sædskilte</i>	17
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	17
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	18
KLAGEVEJLEDNING	18
OFFENTLIGGØRELSE	18
RETSBESKYTTELSE	19
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	20
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	20
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	22
GENERELLE FORHOLD	22
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	22
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	23
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	25
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	27



<i>Alternative muligheder</i>	27
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	28
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	28
<i>Stalde</i>	28
<i>Valg af BAT-teknologi i staldanlæg</i>	29
<i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak</i>	35
<i>Ventilation</i>	36
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	36
<i>Foder</i>	37
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	38
<i>Fyringsanlæg</i>	39
<i>Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof</i>	40
<i>Affald og kemikalier</i>	40
<i>Døde dyr</i>	41
<i>Sprøjtemidler og kemikalier</i>	42
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	43
<i>Håndtering af gylle</i>	45
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	45
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	46
<i>Ammoniak</i>	46
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	48
<i>Lugt</i>	48
<i>Transport</i>	51
<i>Støj</i>	52
<i>Støv</i>	53
<i>Lys</i>	54
<i>Restvand og spildevand</i>	54
<i>Skadedyr</i>	56
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	56
<i>Renere teknologi og ressourcestyring</i>	58
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	61
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	61
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	63
<i>Sædskitte</i>	63
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	64
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	66
<i>Grundvand</i>	66
<i>Bilag IV-arter</i>	66
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	67
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	68
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	68
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	69
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	71
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	74
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	76
BILAG	77
<i>BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED</i>	77
<i>BILAG 2 – SITUATIONSPLAN</i>	78
<i>BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING</i>	79
<i>BILAG 4 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD</i>	80
<i>BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG</i>	81
<i>BILAG 6 – HUSDYRBRUGETS AFLØBSFORHOLD</i>	82



BILAG 7 – GYLLETRANSPORTRUTER	83
BILAG 8 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	84
BILAG 9 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	85
BILAG 10 – AREALER DEL 1/2	86
BILAG 11 – AREALER DEL 2/2	87
BILAG 12 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD	88
BILAG 13 – JORDBUNDSTYPER	89
BILAG 14 – LAVBUNDSAREALER, OPLAND OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD	90
BILAG 15 – RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING (OKKERKLASSER)	91
BILAG 16 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER	92
BILAG 17 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER	93
BILAG 18 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 3	94
BILAG 19 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 3	95
BILAG 20 – DRIFTSJOURNAL - DEL 3 / 3	96
BILAG 22 – APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU.	97
BILAG 29 – APPENDIKS 2 - NATURA 2000-VANDOPLAND SKIVE FJORD, LOVNS- SAMT RISEGÅRDE BREDNING - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU.	102
NATURA 2000 OMRÅDE N41(HJELM HEDE, FLYNDERSØ, STUBBERGÅRD SØ, HELLE SØ OG SKALLESØ)	106

**Stamblad for husdyrbruget**

Godkendelsesdato:	09-09-2014
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	§12
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	LANDBRUGER HENRIK GRØNNE
CVR-nr. / P-nr.	68091055 / 1002265255
Husdyrbrugets adresse	Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97448067/27528167
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Henrik Grønne
Husdyrbrugets e-mail:	henrikgronne@sevelnet.dk
Matrikel	81c m.fl. Sønderhede, Sevel
CHR	81658
Byggetilladelse	Idet dit projekt omfatter nybyggeri, skal der forinden søges om byggetilladelse hos Byggeri og Ejendomme
Ejendomsnr.	6610186341
Husdyrgodkendelsesskema nummer	56873
Husdyrbrugets konsulent	Karen Thomasen, Heden og Fjorden, e-mail: kv@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63



Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 13-09-2013 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Svendshedevej 13, 7830 Vinderup. Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IED, jævnfør IE-direktivet².

Eksisterende miljøgodkendelse af 12-10-2011 erstattes ved meddelelse af denne nye miljøgodkendelse. Den nye miljøgodkendelse træder i kraft den dato den tages i brug. Samtidig bortfalder eksisterende miljøgodkendelse af 12-10-2011.

Den ansøgte udvidelse skal jf. Husdyrlovens § 26 stk. 2 vurderes ud fra en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højest over en 8-årig periode. Idet bedriften tidligere er miljøgodkendt af Holstebro Kommune, jf. ovenstående, skal den nu ansøgte udvidelse vurderes ift. den drift, der var gældende før denne miljøgodkendelse trådte i kraft. Derfor er der indsendt to ansøgninger:

1. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på alle de udvidelser, der er foretaget siden 1. januar 2007, dvs. nudriften i 2007 sammenholdt med ansøgt drift i 2012, (fiktiv ansøgning nr. 56873).
2. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på de udvidelser, der foretages ift. gældende miljøgodkendelse og ansøgt drift (skema ID 56436 (etape 1) og 56871 (etape 2)).

Alle vurderinger af beskyttelsesniveauerne i denne godkendelse er foretaget på baggrund af fiktiv ansøgning skemanr. 56873, bortset fra vurdering af overholdelse af det generelle ammoniakkrav.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 535,61 til 1.315,37 DE fordelt på 800 malkekøer, 100 småkalve (0-3 mdr.), 400 tyrekalve (40-55 kg), 167 kvieopdræt (6-24 mdr.), alle tung race og 1.850 minktæver. I forbindelse med udvidelsen etableres der ca. 4.545 m² nye stalde i forlængelse af den eksisterende kostald. Herudover etableres der 2 nye gyllebeholdere på hver ca. 6.500 m³ og plansiloer på ca. 8.100 m².

Udvidelsen sker i 2 etaper:

Da stalden ønskes opført i etape 1 behandles de 2 etaper i samme miljøgodkendelse.

I etape 1 er der flere kvieopdræt, som i etape 2 udskiftes med flere malkekøer. Ejendommen vil efter endt udvidelse benytte sig af kviehotel til størstedelen af opdrættet.

¹ Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Dir. om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (IE-direktivet). Rådets direktiv 2010/75/EF.



Etape 1: ifølge skema 56436 udvides der til 1.850 mink, 550 malkekøer (10.500 kg EKM), 138 småkalve (0-6 mdr.), 408 opdræt (181 stk. 6-27 mdr. og 227 stk. 6-24 mdr.), 275 tyrekalve (40-55 kg) og 2 heste (300-500 kg), svarende til 1.088,01 DE.

Etape 2: ifølge skema 56871 udvides der til 1.850 mink, 800 malkekøer (10.500 kg EKM), 100 småkalve (0-6 mdr.), 167 opdræt (6-24 mdr.), 400 tyrekalve (40-55 kg) og 2 heste (300-500 kg), svarende til 1.315,35 DE.

Som ammoniakreducerende tiltag er der anvendt BAT på mink, fast gulv i ny kostald, overdækning af en eksisterende og en af de nye gyllebeholdere og 100 % direkte udbringning af dybstrøelsen.

Der er en aftale med Maabjerg Bioenergy om afsætning af kvæggylle og dybstrøelse fra udvidelsen. Der tages intet retur.

Størstedelen af udbringningsarealerne ligger på robuste områder i fosforfølsomt opland til Stubbergård Sø. En mindre del ligger på robuste arealer i fosforfølsomt oplandet til Nissum Fjord.



Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IED, jvf. IE-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 800 malkekøer, 167 kvier (6-24 mdr.), 100 småkalve (0-3 mdr.) og 400 tyrekalve (40-55 kg), alle tung race og 1.850 minktæver, svarende til i alt 1.315,35 DE, på husdyrbruget matr. nr. 81c m.fl. Sønderhede, Sevel, beliggende Svendshedevej 13, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer) og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel Nyborg
Agronom



Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Nærværende § 12 miljøgodkendelse ophæver miljøgodkendelse af 12-10-2011 meddelt i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks.:
 - husdyrholdets størrelse
 - foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt foder og råvarer
 - affaldsregistrering og –bortskaffelse
 - mark- og gødningsplaner
 - driftsjournaler (jvf. bilag 18-20)

Dokumentation skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra godkendelsesdatoen.
5. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

6. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

7. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.



Husdyrbrugets anlæg

Landskabelige og kulturhistoriske forhold

8. Der skal etableres og stedse vedligeholdes skærmende beplantning langs eksisterende ungdyrstald, syd for ensilagepladsen på mark 33-0 mod Svendshedevej, jævnfør bilag 5.

Lokalisering

9. Dræn skal sløjfes i en afstand på 15 meter fra den nye kostald og gyllebeholder.

Som dokumentation herfor, skal der graves ned til 1½ meters dybde, i en afstand på 15 meter fra den nye kostald og gyllebeholder. Forud for gravearbejdet skal Teknik og Miljø kontaktes og der skal fremsendes fotodokumentation for at dræn-ledningen er gennembrudt. Alternativt skal fremlægges drænkort.

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningssigende for godkendelsestypen.

10. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race	800	1.145,35
Småkalve (0-3 mdr.)	100	24,51
Tyrekalve (40-55 kg)	400	3,92
Kvieopdræt (6-24 mdr.)	167	79,27
Minktæver	1.850	61,67
Heste (300- 500 kg)	2	0,69
I alt		1.315,35

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr.

**Stalde**

11. Stalde og minkhaller skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Etape 1:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	
Eksist. Mink	Minktæver	1.850	61,67	Åbne haller/lukket hal
Kostald	Opdræt (6-27 mdr.), tung race	181	90,50	Sengestald med spalter, (bagskyl, ringkanal)
	Køer/goldkøer (10.500 kg EKM), tung race	20	28,63	Dybstrøelse hele arealet
Kalvehytter	Småkalve (0-6 mdr.), tung race	55	14,86	Dybstrøelse hele arealet
Gl. stald	Goldkøer, tung race	20	28,63	Dybstrøelse hele arealet
Kostald	Heste (300-500 kg)	2	0,69	Dybstrøelse hele arealet
Kviestald	Opdræt (6-24 mdr.), tung race	227	107,75	Sengestald, præfabrikeret drænet gulv
	Malkekøer (10.500 kg mælk), tung race	-	-	
Ny kostald	Malkekøer (10.500 kg EKM), tung race	450	644,24	Sengestald med fast gulv, 2 % hældn. , skrabning hver 2. time
Stald i foderlade	Malkekøer (10.500 kg EKM), tung race	60	85,90	Dybstrøelse hele arealet
	Småkalve (0-3 mdr.), tung race	83	22,43	
	Tyrekalve (40-55 kg), tung race	275	2,70	

Etape 2:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	
Eksist. Mink	Minktæver	1.850	61,67	Åbne haller/lukket hal
Kostald	Malkekøer (10.500 kg EKM), tung race	181	259,13	Sengestald med spalter, (bagskyl, ringkanal)
	Køer/goldkøer (10.500 kg EKM), tung race	40	57,27	Dybstrøelse hele arealet
Kalvehytter	Småkalve (0-3 mdr.), tung race	55	13,48	Dybstrøelse hele arealet
Gl. stald	Goldkøer, tung race	20	28,63	Dybstrøelse hele arealet
Kostald	Heste (300-500 kg)	2	0,69	Dybstrøelse hele arealet
Kviestald	Opdræt (6-24 mdr.), tung race	167	79,27	Sengestald, præfabrikeret drænet gulv
	Malkekøer (10.500 kg EKM), tung race	60	85,90	
Ny kostald	Malkekøer (10.500 kg EKM), tung race	450	644,24	Sengestald med fast gulv, 2 % hældn. , skrabning hver 2. time
Stald i foderlade	Malkekøer (10.500 kg EKM), tung race	49	70,15	Dybstrøelse hele arealet
	Småkalve (0-3 mdr.), tung race	45	11,03	
	Tyrekalve (40-55 kg), tung race	400	3,92	

12. I alle minkhaller skal gødningsrenderne tømmes mindst to gange om ugen. Der må forløbe højst fire døgn mellem to tømninger. Der skal føres logbog med angivelse af datoer og tidspunkter for afvigelser fra tømning-frekvens. I perioder med længerevarende hård frost kan tømning undla-



des.

13. Minkene skal have adgang til halm ad libitum. Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.
14. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
15. 100 % af dybstrøelsen skal køres direkte til udspreddning i marken/afsætning. Dokumentation i form af afsætningsaftale skal forevises ved tilsyn.
16. Der skal i den nye kostald etableres skrabeanlæg på det faste gulv. Skrabeanlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time – svarende til mindst 12 gange i døgnet.
17. Skrabere i gl. kostald og kviestalden skal køre min. hver 4. time.

Skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end en uge. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer/robotskraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Rengøring af staldanlæg

18. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.
19. Fodervogne og foderrekvisitter skal omhyggeligt rengøres hver dag efter brug. Rengøringen skal foretages på en plads, hvor restvandet opsamles, og hvor der ikke er risiko for, at restvandet kan give anledning til punktkildeforurening.

Foder

20. I uge 30-47 skal der anvendes foder med et proteinindhold på maksimalt 31 % af OE (omsættelig energi).

Ensilage opbevaring og håndtering

21. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede eller lavbundslande. Der er tale om markerne 1-1, del af 5-0, 5-



1, del af 9-0, 14-1, 40-2a, del af 40-0, 40-1, 40-3, 40-2b 60-a og 79-0a, jvf. bilag 14.

22. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstands-krav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

23. Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som fast husdyrgødning.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Døde dyr

24. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

25. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

26. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 18-20.

27. En af husdyrbrugets planlagte gyllebeholdere, LA-127888, skal overdækkes med fast overdækning med indvendigt skørt.

28. Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn. Såfremt teltoverdækningen står åben længere noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette.

29. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1



uge efter skadens opståen. Såfremt dette ikke kan overholdes, skal en montør bestilles inden 2 hverdage efter skadens opståen.

30. Eventuelle skader og reparationer på teltoverdækningen skal noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

31. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår risiko spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

32. Oprensningsmateriale / fast husdyrgødning, der opsamles fra minkhallerne skal opbevares enten i gyllebeholder, på møddingsplads/afsættes eller udbringes direkte på udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

33. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

34. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
35. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske udenom bymæssig bebyggelse.

Støj

36. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniiveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.



Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Restvand og spildevand

37. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
38. Tagvand fra den nye kostald skal nedsives i faskine.
39. Senest samtidig med etablering af ensilagesiloerne skal udsprinklingsanlægget dimensioneres så det opfylder kravene specificeret i landbrugets byggeblad om udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads, + 11 % i forhold til byggebladet.

Skadedyr

40. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
41. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

42. Der skal etableres en 1m høj jordvold til opdæmning af evt. gylleudslip ved udløbet af rørføringen af Nautrup Bæk.
43. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

44. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
45. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og af-



faldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

46. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
- Affaldsreducerende tiltag.

47. Senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

48. Det nye byggeri skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent. Husdyrbruget skal undersøge muligheden for etablering af bevægelsessensorstyret udebelysning.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

49. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 9-11.

50. Der må maksimalt tilføres kvæg- og minkgylle på bedriftens arealer svarende til 361,70 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 16, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,16 DE/ha.

Der må ikke udbringes andre former for organisk gødning eller lignende på udbringningsarealerne.

51. Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af kvæggylle til Maabjerg Bioenergy A/S svarende til 768,50



DE i kvæggylle og 185,15 DE i dybstrøelse med den husdyrgødnings-sammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 16.

Sædskifte

52. Udspretningsarealerne skal drives med K12 sædskifte. Dvs. at der på bedriften skal dyrkes min. 70 % med roer, græs eller græsefterafgrøder. Græsarealer i omdrift må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

53. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.
54. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
55. Markarbejde skal ske parallelt med vandløbets retning på den åbne strækning af Nautrup Bæk på markerne 2-0,9-0 og 33-0 i en afstand af 10 m fra vandløbet.
56. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.



Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 07-10-2014 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 09-09-2014.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, så vidt muligt elektronisk på teknik.miljoe@holstebro.dk eller via post til Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. Hvis afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup (ansøger).



Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening - lokalafdeling Holstebro, E-mail: dnholstebro-sager@dn.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh Ø., CVR: 60804214, P-nr: 1002121278, E-mail: dn@dn.dk (Interesseorganisation)
- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV, CVR: 12070918, P-nr: 1003398533, E-mail: senord@sst.dk (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, CVR: 17915746, P-nr: 1001388580, E-mail: mail@dkfisk.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, E-mail: enie@eaaa.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bresten, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945, E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823, E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V., CVR: 54752415, P-nr: 1001712827, E-mail: natur@dof.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland) v/ Lars H. Hansen, Sandbækvej 26, 6971 Spjald, E-mail: holstebro@dof.dk (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 Kbh. N, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784, E-mail: husdyr@ecocouncil.dk (Interesseorganisation)
- Holstebro Museum og Lokalhistorisk arkiv, E-mail: Mette.klingenberg@holstebro-museum.dk (Myndighed)
- Kulturarvstyrelsen, H. C. Andersens Boulevard 2, 1553 Kbh. V, CVR: 26489865, P-nr: 1008973780, E-mail: post@kulturarv.dk (Myndighed)
- Maabjerg Bioenergy - Leverandørforening, Nupark 51, 7500 Holstebro, CVR: 30507509, P-nr: 1014584060, E-mail: hsg@maabjerg-bioenergy.dk (Gyllemodtager)
- Karen Thomasen, Heden og Fjorden, e-mail: kvt@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Jeanette Reuter Hølmkær, Svendshedevej 6, 7830 Vinderup (nabo)
- Christian von Düring Lausen, Svendshedevej 8, 7830 Vinderup (nabo)
- Børge Østergård Dunker, Sevelskovbyvej 10, 7830 Vinderup, ejer af Svendshedevej 15, 7830 Vinderup (nabo)
- Kurt Davidsen, Svendshøjvej 7, 7830 Vinderup (nabo)
- Henrietta og Eric Schram, Svendshedevej 11, 7830 Vinderup (nabo)
- Aage Kristensen, Djeldvej 29, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Jens Søndergård Andersen, Djeldvej 57, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Heidi og Søren Futtrup, Hedegårdvej 3, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Villy Grønne, Hodsagervej 61, 7490 Aulum (Bortforpagter)
- Mette og Anders Knudsen, Djeldvej 31, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Jens Jørgen Jensen, Svendshøjvej 4, 7830 Vinderup, (Bortforpagter)
- Rikard Juhl-Poulsen, Svendshedevej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Tommy Lilbæk Meldgaard, Skavevej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter)

I 3 ugers nabohøring

- ingen bemærkninger modtaget

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Svendshedevej 13, 7830 Vinderup samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.



I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2022.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 09-09-2014. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Ansøger har oplyst, at bygninger og faste installationer er etableret inden for 3 år fra offentliggørelse af miljøgodkendelsen. Ansøger ønsker dog en længere frist til udvidelsen af dyreholdet, da udvidelsen skal ske på baggrund af egen avl. Ansøger har ansøgt om en fristforlængelse, så husdyrudvidelsen først skal være fuldendt 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen. Holstebro Kommune finder dette acceptabelt, da BAT i staldanlæggene vil blive etableret sammen med bygninger og faste installationer. Der stilles vilkår herom.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002



- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme 2009
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.



Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt. Dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter bliver vurderet iht. ovenstående i det omfang, det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Henrik Grønne ejer og driver husdyrbruget på Svendshedevej 13, 7830 Vinderup under CVR nr. 68091055. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme.



Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Henrik Grønne. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 1,3 km sydøst for Djeld og 2,4 km syd for Sevel by. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget ligger i landzone.
Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
Kommuneplan: Husdyrbruget ligger i jordbrugsområde og delvist i landskabeligt interesseområde.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Svendshedevej 6) – krav 50 meter	109 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	>2 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	>2 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, Djeld - vurdering indenfor 300 meter	1,2 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	2,1 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	2,9 km

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) –Djeld Vandværk	
- ny kostald	1,4 km
- ny goldko og kælvningsstald	1,6 km
- ny gyllebeholder	1,5 km
- ensilagesiloer	1,7 km
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) til dræn	
- ny kostald	0 m*
- ny goldko og kælvningsstald	35 m
- ny gyllebeholder	0 m*
- ensilagesiloer	0 m*
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100 m) til Nautrup Bæk rørføringens indløb	
- ny gyllebeholder	100 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m)	95 m
- ny kostald	90 m



Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
- ny goldko og kælvningsstald	160 m
- ny gyllebeholder	102 m
- ensilagesiloer	
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m)	
- ny kostald til medhjælperbolig (Svendshedevej 13A)	49 m
- ny kostald til stuehus (Svendshedevej 13)	168 m
- ny goldko og kælvningsstald til medhjælperbolig	39 m
- ny goldko og kælvningsstald til stuehus	90 m
- ny gyllebeholder til medhjælperbolig (Svendshedevej 13A)	118 m
- ny gyllebeholder til stuehus (Svendshedevej 13)	210 m
- ny ensilagesilo til medhjælperbolig (Svendshedevej 13A)	50 m
- ny ensilagesilo til stuehus (Svendshedevej 13)	63 m
Naboskel (krav 30 m)	
- ny kostald	53 m
- ny goldko- og kælvningsstald	99 m
- ny gyllebeholder	107 m
- ensilagesiloer	33 m

*Det er ansøgers ansvar, at afstanden på 15 m til drænen overholdes.

*Det er ansøgers ansvar, at afstandskravet på 100 m fra gyllebeholder til åbent vandløb/indløb til rørføring mod nordvest er overholdt.

Den nye kostald opføres på et areal, der er drænet jf. Hedeselskabets drænkort. Der er derfor stillet vilkår om, at ansøger skal sikre sig, at alle drænen indenfor 15 meter sløjfes, inden den nye kostald opføres. Der er tvivl om placeringen af den rørlagte strækning af Nautrup Bæk nord for ejendommen. Flytning af den ene gyllebeholder, så de 2 gyllebeholdere ligger parallelt med hinanden er en mulighed. Dog skal afstandskravet på 100 m til åbent vandløb overholdes, hvilket er svært med den skitse-rede placering. Flyttes gyllebeholderne om syd for kostalden er der ingen problemer med at overholde afstandskravene.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, inkl. den nye kostald, stalden i den tidligere foderlade, de 2 nye gyllebeholdere og de nye ensilagepladser opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større end 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.
- (Pelsdyrbekendtgørelsen): § 2 lokalisering af pelsdyrfarme.
- (Pelsdyrbekendtgørelsen): § 3 Afstandskrav til nabobeboelse.



Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til anlægget

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger indenfor for et område, der er udpeget til særligt værdifuldt kulturmiljø pga. Oldtidsvejen. Et særligt værdifuldt kulturmiljø, hvis bærende historiske værdier er en mængde gravhøje, som markerer et gammelt vejforløb fra Dybå's udløb i Vesterhavet, Rammedige, hulveje, veje og vejspor til Karup Å. Den nærmeste gravhøj ligger mere end 500 meter fra de eksisterende samt nye bygninger. De eksisterende samt nye anlæg ligger uden for landskabsområderne, der er udpeget i nærområdet pga. Oldtidsvejen samt Stubbergård sø.

Ejendommen ligger i det åbne land ca. 2,5 km vest for Stubbergård sø. Området er småbakket med ådaleforløb fra Stubbergård sø. Nærområdet er udpræget landbrugsland med flere gårde, minkfarme og mindre landejendomme.

Det vurderes, at eksisterende samt nye anlæg ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Det vurderes at byggeriet, herunder de nye gyllebeholdere, ikke ændrer væsentligt på områdets karakter som landbrugsland. Eksisterende samt nye anlæg vil ikke have en negativ indvirkning på kulturmiljøområdet ved Oldtidsvejen, fordi der er langt til de nærmeste gravhøje, hvortil udsynet dermed ikke påvirkes.

Der er meget lidt afskærmende beplantning om de eksisterende anlæg og det bør i miljøgodkendelsen vurderes hvordan nærområde samt nabohensyn bedst sikres ved vilkår om afskærmende beplantning, der måtte være nødvendig for at sikre husdyrbruget og dets anlæg ikke indvirker mere negativt end nødvendigt i området. Der er stillet vilkår til etablering af afskærmende beplantning.

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Der er i forbindelse med udspretningsarealerne en del gravhøje med beskyttelseslinier enten inden for markerne eller lige i udkanten af markerne (se kortbilag 1). Disse gravhøje er beskyttet jf. § 29 e og f i Museumsloven og der må ikke på fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor. Desuden er der en 100 m beskyttelseslinie omkring fortidsminderne jf. § 18 i Naturbeskyttelsesloven.

Udover de mange fredede fortidsminder findes en lang række ikke fredede fortidsminder, i form af sløjfede gravhøje, samt en del udpegede kulturarvsarealer (se kortbilag 2). Ved ikke fredede fortidsminder frarådes dybdepløjning og man bedes være særlig opmærksom på om effekter kommer til syne under pløjning. Det samme gælder for kulturarvsarealerne og generelt bør der ikke graves i disse område før forudgående aftale med Holstebro Museum på 97 42 45 18.

Kulturarvsarealerne har som funktion at advare potentielle bygherrer om, at der er væsentlige fortidsminder i et område, og at det kan være hensigtsmæssigt at revur-

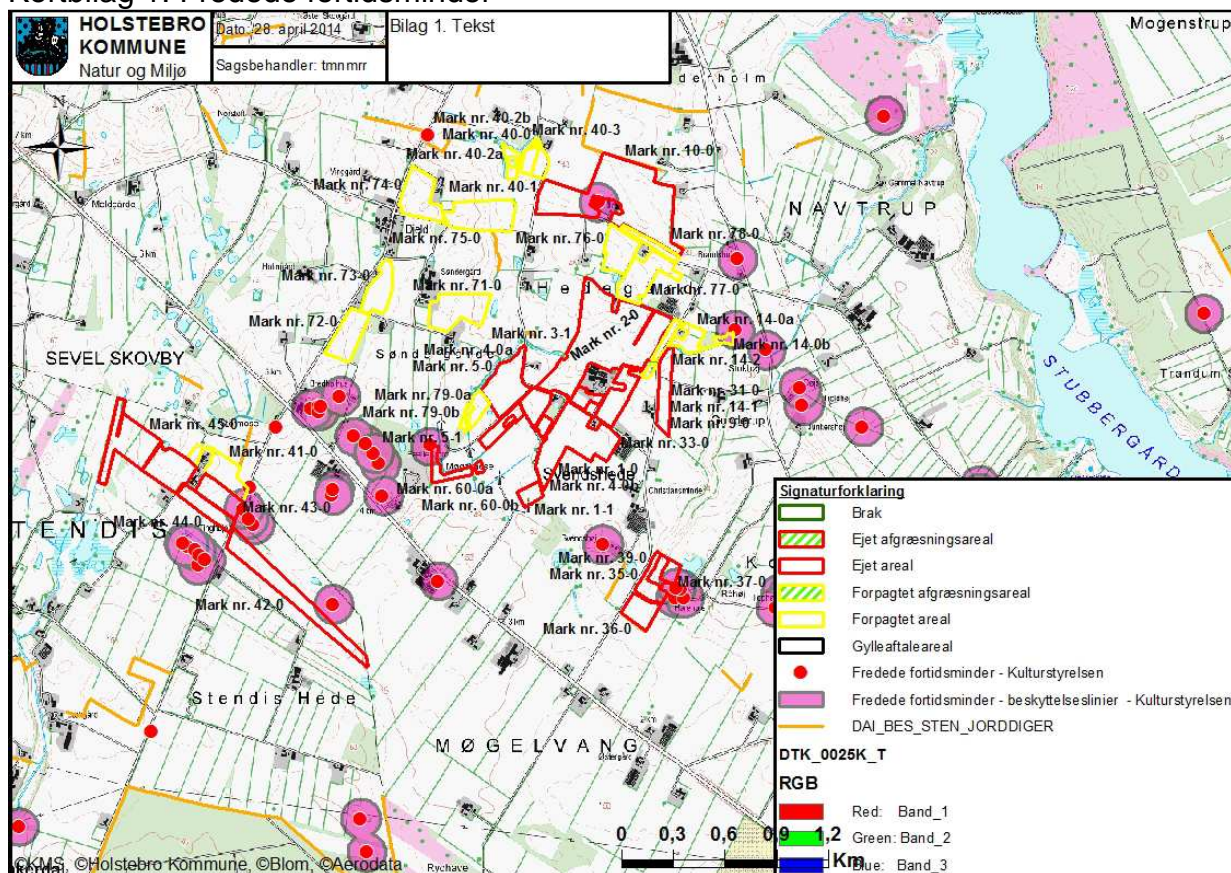


dere anlægsarbejdet, så fortidsminderne bevares på stedet. Derved kan bygherrens omkostninger til de arkæologiske undersøgelser reduceres. Kulturarvsarealerne er tænkt som et incitament til at bevare fortidsminderne.

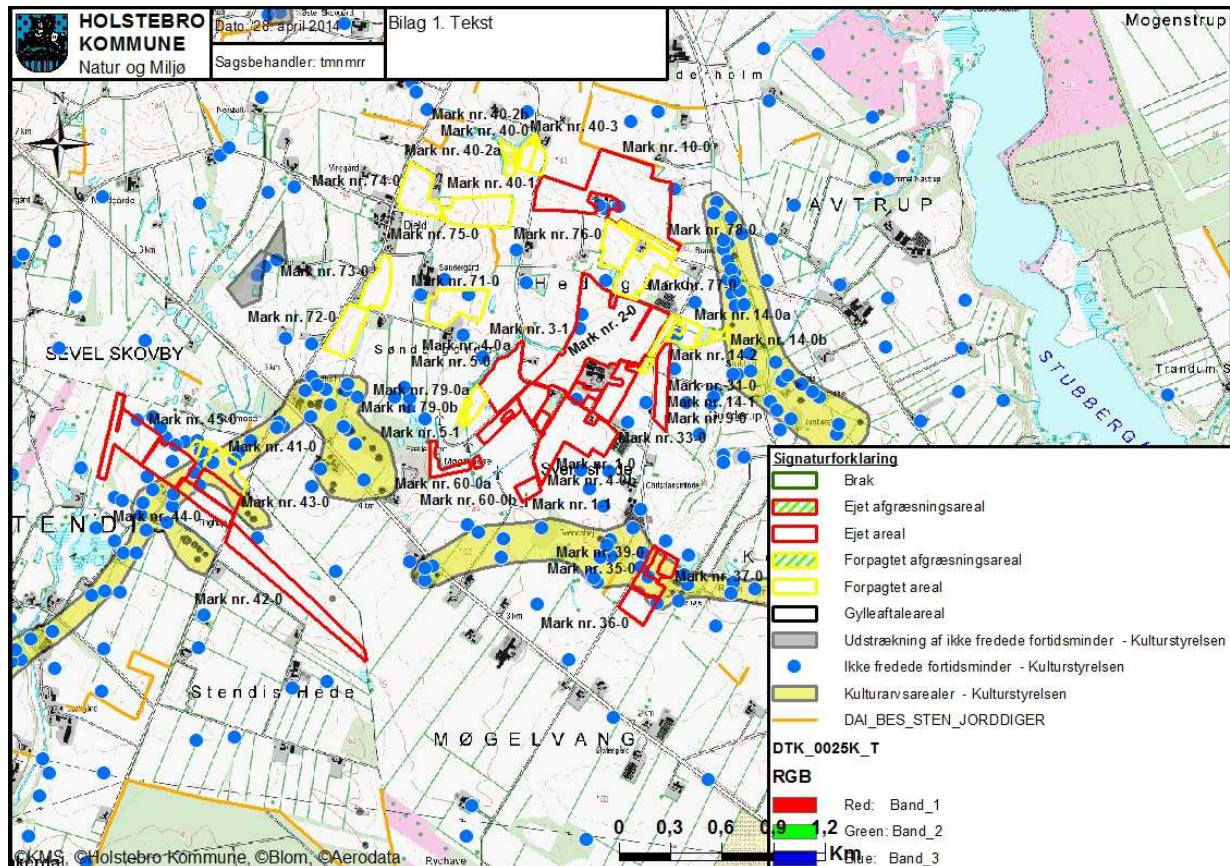
Beskyttede diger

I tilknytning til udbringningsarealerne er der registreret diger, som er beskyttede i.h.t. Museumslovens § 29a. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digerens placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Kortbilag 1: Fredede fortidsminder



Kortbilag 2: Ikke fredede fortidsminder



Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Ophør af husdyrbruget

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Der stilles vilkår om, at det ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

Alternative muligheder

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret med den eksisterende miljøgodkendelse.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.



Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Udvidelsen ønskes foretaget i 2 etaper, som beskrevet i vilkår 11 på side 11.

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Minktæver	1850	61,67	1850	61,67
Malkekøer, tung race (9.403 kg mælk)	240	365,60	-	0,00
Malkekøer, tung race (10.500 kg mælk)	-	0,00	800	1.145,32
Opdræt (6-26 mdr.), tung race	185	90,92	-	0,00
Opdræt (6-24 mdr.), tung race	-	0,00	167	79,27
Småkalve (0-6 mdr), tung race	55	14,86	-	0,00
Småkalve (0-3 mdr), tung race	-	0,00	100	24,51
Tyrekalve, tung race (40-55 kg), tung race	120	1,18	-	0,00
Tyrekalve, tung race (40-50 kg), tung race	-	0,00	400	3,92
Heste under 300 kg	6	1,28	-	0,00
Heste (300-500 kg)	-	0,00	2	0,69
		535,51		1.315,35

Produktionsniveau

Minkproduktion foregår som batchproduktion med en årlig cyklus med start i december og afslutning med pelsning.

For kvæg ligger produktionsniveauet stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem og BAT-niveau fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af Bilag 2.

**Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, staldsystem og BAT-niveau.**

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Antal	DE	
Eksist. Mink ST-191302	Minktæver	1.850	61,67	1.850	61,67	Åbne og lukkede haller 35 cm rende Halm ad libitum. 2 x ugentl. udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Kostald ST-191303	Malkekøer (11.500 kg EKM), tung race	190	234,85			Sengestald med spalter. (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Malkekøer (10.500 kg EKM), tung race			181	259,13	Sengestald med spalter. (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Malkekøer (11.500 kg EKM), tung race	10	15,13			Dybstrøelse hele arealet
	Malkekøer (10.500 kg EKM), tung race			40	57,27	
Kalvehytter ST-191304	Småkalve (0-6 mdr.), tung race	55	14,86			Dybstrøelse hele arealet.
	Småkalve (0-3 mdr.), tung race			55	13,48	
Gammel stald ST-191305	Tyrekalve (40-50 kg)	120	0,78			Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer, (10.500 kg EKM), tung race			20	28,63	
Hestestald ST-191306	Heste (under 300 kg)	6	1,28			Dybstrøelse hele arealet.
	Heste (300-500 kg)			2	0,69	
Kvie/goldkostald ST-191307	Opdræt (6-26 mdr.), tung race	185	90,92			Sengestald med præfabrikeret drænet gulv
	Opdræt (6-24 mdr.), tung race			167	79,27	
	Malkekøer, (11.500 kg EKM), tung race	40	60,53			
	Malkekøer, (10.500 kg EKM), tung race			60	85,90	
Ny kostald ST-191308	Malkekøer, (10.500 kg EKM), tung race			450	644,24	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
Kælvningsstald og kalvestald ST-191309	Malkekøer, (10.500 kg EKM), tung race			49	70,15	Dybstrøelse (hele arealet)
	Småkalve (0-3 mdr.), tung race			45	11,03	Dybstrøelse (hele arealet)
	Tyrekalv, tung race (40-55 kg.)			400	3,92	Dybstrøelse (hele arealet)

I forbindelse med udvidelsen opføres en ny kostald på ca. 4.600 m², en eksisterende foderlade ombygges til kælvnings - og goldkoafdeling og der etableres ca. 8.100 m² ensilageplads samt 2 nye gyllebeholdere på hver 6.500 m³, jvf. bilag 2. Kostalden ønskes opført i 2 etaper, mens der etableres en gyllebeholder i hver etape. Den ene gyllebeholder overdækkes.

I det følgende afsnit (Valg af BAT-teknologi i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelse med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Valg af BAT-teknologi i staldanlæg

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.



Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har derudover fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik for svin og kvæg. Herunder er udgivet en række teknologibeskrivelser for staldtyper.

Der er ikke fastlagt vejledende emissionsniveauer eller udgivet teknologibeskrivelser for mink. Natur- og Miljøklagenævnet har i sagen NMK-131-00102 af 30/10-2012 truffet principiel afgørelse om BAT for en § 11 godkendt minkproduktion større end 75 DE. BAT niveauet er i afgørelsen fastlagt til:

	Forudsætninger	BAT niveau
Nye minkhaller:	Gyllerender længere end 50 m	1,15 kg N /årstæve
	Gyllerender kortere end 50 m	1,30 kg N /årstæve
Eksisterende Minkhaller:	Bagskylssystem, ophængte gyllerender længere end 50 meter, der ikke hænger i trapper	Eksisterende rendefbredde Tømning af gyllerender dagligt Højst 31 % protein af OE i foderet uge 30-47 Halm ad libitum
	Øvrige minkhaller	Eksisterende rendefbredde Tømning af gyllerender 2 gange ugentligt. Højst 31 % protein af OE i foderet uge 30-47 Halm ad libitum

I 2013 er der udført VERA-test vedr. effekten af hyppig udmugning på ammoniakfordampning fra mink. Forsøgene viste en betydelig større effekt end tidligere antaget. Der er fundet en reduktionseffekt på 30,6 % ved 2 gange ugentlig udmugning og 25,9 % ved daglig udmugning. De nye oplysninger er endnu ikke inkorporeret i ansøgningssystemets beregningsmodul. Miljøstyrelsen har endnu ikke truffet beslutning om den præcise effektangivelse af hyppig udmugning, f.eks. om effekten af 2 gange ugentlig udmugning og daglig udmugning bør vurderes ens. Som en midlertidig løsning sættes ammoniakreduktionseffekten af hyppig udmugning til 27 % på Miljøstyrelsens Teknologiliste for både daglig og 2 gange ugentlig udmugning.

På baggrund af de nye oplysninger om effekten af hyppig udmugning (rendetømning) og i overensstemmelse med forbeholdet herom i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 30/10 2012, finder nævnet i Natur- og Miljøklagenævnsafgørelse NMK-131-00140 af 12/09 2013, at fastlæggelsen af emissionsgrænseværdierne for henholdsvis nye og eksisterende minkhaller bør justeres til følgende:

- 1,00 kg N per årstæve i nye minkhaller, svarende til følgende kombination af virkemidler: 36 cm brede gødningsrender, tømning af render to gange om ugen, halm ad libitum, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47.
- For årstæver i eksisterende minkhaller beregnes en konkret emissionsgrænseværdi ud fra gødningsrendernes faktiske bredde (dog højst 36 cm) og følgende kombination af virkemidler: tømning af render to gange om ugen, halm ad libitum, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47. Beregningen i husdyrgodkendelse.dk skal som hidtil foretages med udgangspunkt i opsamlingsløsningen Mi07.



Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr kg. sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

Holstebro Kommune har lavet en gennemgang af de tilgængelige teknikker for at vurdere, om de kan anses som værende BAT.

Stald ST-191302 (minkhaller)

Der er 9 eksisterende minkhaller bestående af 5 ældre to-rækkede åbne minkhaller, 2 fire-rækkede lukkede minkhaller, en otte-rækket lukket minkhal og 1 tolv-rækket lukket minkhal på farmen (se bilag 2), gyllerenderne er i ansøgningen i angivet til 35 cm, bagskylssystem og manuel udmugning, 2 gange ugentlig. Der bygges ikke nye minkhaller i forbindelse med udvidelsen og antallet af minktæver er uændret (se bilag 2).

Udmugningssystem og hyppighed

Der er manuel udmugning 2 gange ugentlig på hele minkfarmen.

Rendebredde

I henhold til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-131-00102 af 30/10-2012 er gyllerender med en bredde på 36 cm BAT. Med en rendebredde på 35 cm lever det ansøgte ikke op til kravet til BAT.

Fodring

Natur- og Miljøklagenævnet fastslår i afgørelse NMK-131-00102 af 30/10-2012, at foder med et proteinindhold på højst 31 % af OE i uge 30-47 er BAT. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at foder med et proteinindhold på 31 % af OE i uge 30-47 er BAT.

Tildeling af halm

Natur- og Miljøklagenævnets principielle afgørelse NMK-131-00102 af 30/10-2012 fastlægger, at tildeling af halm ad libitum er BAT.

Tildelingen af halm ad libitum kan tolkes både som et dyrevelfærdsmæssigt tiltag eller som et miljømæssigt tiltag, ansøger kan vælge for at mindske ammoniakemissionen. Halm ad libitum som et dyrevelfærdsmæssigt lovkrav giver landmanden lov til at iværksætte nogle halmbegrænsende tiltag. Halm ad libitum som et miljøtiltag betyder, at der altid er tilgængeligt halm ovenpå burene, indenfor minkenes rækkevidde, således at dyrene kan trække halmen gennem buret, hvorved det ender på jorden under burene.

Når halm ad libitum vælges i en ansøgning om miljøtilladelse eller -godkendelse, forstås at halm ad libitum fungerer som et miljøtiltag, hvorfor der skal være halm i tilstrækkelige mængder i og under burene til at opsuge den mængde urin, der ikke løber i gyllerenderne. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at der til stadighed er



halm tilgængeligt ad libitum i og under bure og at der ikke opstilles halmbegrænsende tiltag.

Halm ad libitum + 0,2 kg

Tilførsel af 0,2 kg halm pr. årstæve under burene, udover halm ad libitum, reducerer ammoniaktabet yderligere. Holstebro Kommune vurderer ikke, at tilførsel af ekstra 0,2 kg halm pr. årstæve pr. år under burene er BAT på baggrund af teknikens omkostningseffektivitet, jvf. nedenstående forudsætninger:

Ved anvendelse af halm ad libitum + 0,2 kg halm reduceres der med 0,05 kg N pr. årstæve. Ammoniakemissionen reduceres derfor med 1 kg N pr. 20 årstæver. Halmforbruget for 20 årstæver er 0,2 kg halm * 52 uger * 20 årstæver pr. kg N = 208 kg halm. Omkostningerne til indkøb af halm er 0,40-0,50 kr. pr kg, jf. KvægNøglen / Dansk Landbrugsrådgivning. Omkostningen til indkøb af halm vil være 208 kg halm * 0,40-0,50 kr. pr. kg = 83-104 kr. Halmen skal efter udmugning udbringes som fast gødning. Der kan udbringes fast gødning/halm på marken svarende til 1 kg reduceret N pr. minut. Omkostningen til udbringning vha. maskinstation er 800 kr. pr. time. Omkostningen til udbringning af halm svarende til 1 kg reduceret N vil være ca. 13 kr.

Omkostningerne ved anvendelse af halm ad libitum + 0,2 kg vil derfor være 96-117 kr. pr. kg N reduceret. Herudover er der omkostninger til opbevaring af halm før og efter anvendelse på minkfarmen, samt udlægning og udmugning på minkfarmen. Omkostningerne vil derfor overstige 100 kr. pr. kg reduceret N og vurderes derfor ikke som omkostningseffektivt.

Overdækning af gyllebeholdere

En eksisterende gyllebeholder og en planlagt gyllebeholder etableres med teltoverdækning. Ved fast overdækning af gyllebeholder reduceres ammoniakfordampningen med 50 %, set i forhold til gyllebeholdere med lovpligtig overdækning med flydelag. En scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk viser, at effekten af etablering af fast overdækning er 95 kg N/år. For at teltoverdækning kan betragtes som BAT forudsættes, at proportionalitetsomkostningerne maksimalt må udgøre 9.510 kr. årligt.

Med en årlig annuitetsberegning med en afskrivningsperiode på op til 15 år, og et renteniveau på 7,5 % pro anno, svarer det til at teltoverdækningen skal kunne erhverves for maksimalt 83.950 kr. Teltoverdækning til gyllebeholdere koster 2-3 gange dette beløb, hvorfor teltoverdækning af gyllebeholderen ikke er proportional, men er valgt på andet grundlag, da det er et lovkrav ved nyetablering af gyllebeholdere under 300 m fra nabo på svine - og pelsdyrfarme.

Kvægstalde

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som



helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Ansøgers valg og fravalg af BAT

Forsuring

Forsuring kan ikke kombineres med faste gulve, hvor hovedparten af dyr er opstaldet, da det kun vil give en minimal effekt, som alene opnås i gylletanken. Det er således ikke økonomisk proportionalt. Den ældre kvægstald har sengebåsestald med spalter, men her er staldene så gamle at de ikke med sikkerhed kan tåle syren.

Låg på gylletank

Der etableres låg på to gylletanke. De to øvrige har naturligt flydelag, hvilket også er BAT. Desuden er den lille tank af ældre dato og kan derfor ikke med sikkerhed bære en teltoverdækning.

Skrabere i staldene

Der er skrabere på spaltegulvet i kostalden. De øvrige stalde er med fast gulv og har således også en skraber for at fjerne husdyrgødning og dermed minimere ammoniakfordampningen.

Dybstrøelse

Al dybstrøelse afsættes til Måbjerg Bioenergy, som afhenter det i forbindelse med tømning af staldene. Der er således ikke markstakke på ejendommen – dette giver derfor en fordampning svarende til at al dybstrøelse nedmuldes umiddelbart efter udmugning.

I dybstrøelsesstaldene til småkalve, kælvningsafdeling og sygeafdeling sørges der for grundig strøning til at give en tør overflade samt minimere ammoniakfordampningen.

Fodertiltag

Der ønskes ikke fodertiltag på ejendommen, da det er svært at praktisere på ejendomme med store mængder grovfoder, hvor kvaliteten varierer meget fra år til år. Græsandelen er høj i foderrationen, hvilket yderligere gør det svært at lave mange fodertiltag, hvilket også er beskrevet i Teknologibladene.

I forbindelse med revurderingen af miljøgodkendelsen eller ved kommende renoveringer af eksisterende kvægstalde, vil Holstebro Kommune stille krav om, at der bliver implementeret BAT staldteknik.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald ST-191303

Holstebro Kommune vurderer, at effekten af skraberen i spaltegulvsstalden skal være på min. 25 %. Der stilles derfor krav om, at der skal indsættes så mange skrabere i stalden, at effekten er på 25 %. Der stilles vilkår om at spaltegulvene skal skrubes 6 gange i døgnet, svarende til hver 4. time.



Holstebro Kommune vurderer, at dybstrøelsesafsnittet principielt godt kan være BAT, såfremt der strøs rigelige mængder halm, så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, hvilket reducerer ammoniakemissionen.

Der stilles vilkår til sikring af de ammoniakreducerende tiltag i staldene, og Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at husdyrbrugets staldindretning opfylder kravet til implementering af BAT.

Ansøgers valg og fravalg af BAT i stald ST-191304, ST-191305, ST-191306 (kalvehytter, gammel stald og hestestald)

Småkalve, sygeafdeling til malkekøer og heste er opstaldet på dybstrøelse. Staldtypen er valgt af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald ST-191304, ST-191305, ST-191306

Dybstrøelse er BAT for dyretyperne og Holstebro Kommune vurderer, at staldtypen er BAT, såfremt der strøs rigelige mængder halm, så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen og i øvrigt lever op til MST's teknologibeskrivelse "kvægstalde med dybstrøelse".

Ansøgers valg og fravalg af BAT i stald ST-191307 (kvie/goldkostald)

Stalden etableres med præfabrikerede drænede gulve, hvilket er BAT for dyretypen.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald ST-191307

Holstebro Kommune vurderer, at valg af staldtype i stald ST-191307 lever op til BAT.

Ansøgers valg og fravalg af BAT i stald ST-191308 (ny kostald)

Stalden etableres med sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time, hvilket er BAT for dyretypen.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald ST-191308

Holstebro Kommune vurderer, at valg af staldtype i stald ST-191308 lever op til BAT.

Ansøgers valg og fravalg af BAT i stald ST-191309 (kælvningsstald og kalvestald)

Stalden etableres med dybstrøelse på hele arealet, hvilket er BAT for dyretypen kalve. For dyretypen malkekøer er staldtypen valgt af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald ST-191309

Holstebro Kommune vurderer, at valg af staldtype i stald ST-191309 lever op til BAT.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.



BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Som opsummering af foregående afsnit er det Holstebro Kommunes vurdering, at BAT er 2 x ugentlig udmugning, 31 % protein af OE i foderet uge 30-47 og halm ad libitum, 36 cm brede gyllerender på eksisterende minkhaller.

Anvendes disse forudsætninger i ansøgningsystemet medfører det et ammoniak-emissionsniveau på 1,30 kg N pr. årstæve. Dette tal er i henhold til tidligere omtalte VERA-test ikke korrekt og skal derfor anses som et forholdstal til at vurdere husdyrbruget BAT-tiltag.

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Ansøger har indsendt en beregning af ammoniakemissionsniveauet på baggrund af de teknologier, der fremgår af skema 5. BAT niveauet fremgår af skema 4.

Skema 4. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget.

Minkhal.	Antal årstæver	Rendebredde [cm]	Tømning af gyllerender	Protein af OE i foder uge 30-47 [%]	Tildeling af halm	Ammoniaktab stald + lager [kg N]	Ammoniaktab pr. årstæve [kg N]
Eksisterende minkhaller	1.850	35,0	2 x pr. uge	31	ad libitum	2.127	1,15
i alt						2.127	

Skema 5. Ansøgers valg af teknologi (ansøgt projekt) – IT ansøgning scenarieberegning 63561

Minkhal.	Antal årstæver	Rendebredde [cm]	Tømning af gyllerender	Protein af OE i foder uge 30-47 [%]	Tildeling af halm	Ammoniaktab stald + lager [kg N]	Ammoniaktab pr. årstæve [kg N]
Eksisterende minkhaller	1.850	35,0	2 x pr. uge	31	ad libitum	2.127	1,15
i alt						2.127	

Holstebro Kommune har foretaget BAT beregning og vurderer på baggrund af ovenstående, at minkfarmen overholder kravet om at anvende BAT. Se nedenfor

Der stilles på baggrund heraf vilkår om følgende teknologivalg:

- 2 x ugentlig udmugning i alle minkhaller,
- maksimalt 31 % protein af OE i foderet uge 30-47,
- bredde af gyllerender på mindst 35 cm,
- tildeling af halm ad libitum uden halmbegrænsende foranstaltninger.



Ansøgers valg og fravalg af BAT

Skema 6. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget (kvæg).

Dyretype	antal dyr	korrektio	BAT-niveau	maksimal N-udledning
Malkekøer, sengebåse,bagskyl/ringkanal	181	1	9,80 kg N/dyr	1.774 kg N
Malkekøer, dybstrøelse,	109	1	10,04 kg N/dyr	1.094 kg N
Malkekøer, præfabrik. drænet gulv	60	1	7,31 kg N/dyr	439 kg N
Kvier* (6-24 mdr.), præfabrik. drænet gulv	167	0,949	3,99 kg N/dyr	632 kg N
Malkekøer, fast gulv, ny stald	450	1	6,51 kg N/dyr	2.930 kg N
Småkalve** (0-3 mdr.), dybstrøelse,	100	0,907	1,89 kg N/dyr	171 kg N
Samlet emissionsgrænseværdi				7.040 kg N

Tyrekalve og heste er udeladt af beregningen.

Forudsætninger for ovenstående beregninger

Kvierne kælder ved ca. 24 måneders alderen og emissionsgrænseværdierne er derfor korrigeret med følgende faktor*: $((6+24) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34 = 0,949$

Småkalvene korrigeres for afvigende afgangsalder (3 mdr.) med følgende faktor**: $((0+3) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37 = 0,907$

Af ovenstående Skema 6 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Den ansøgte totale udledning er 8.955 kg N*** og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er $(7.040 + 2.127) = 9.167$ kg N. Som tidligere nævnt stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

***korrigeret for staldsystem mink, heste og tyrekalve i scenarieberegning 68469.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Kvægstalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Minkhaller rengøres efter behov. En god staldhygiejne indebærer blandt andet, at der ikke ligger gamle foderrester på fodergange eller gødning udenfor gødningsrenderne.



En god staldhygiejne opretholdes desuden ved at følge pelsdyrbekendtgørelsens krav omkring udmugning og fluebekæmpelse m.v. jvf. vejledning om pelsdyrfarme.

Bemærk endvidere pelsdyrbekendtgørelsens krav om, at fodervogne skal rengøres omhyggeligt efter brug. Idet pelsdyrbekendtgørelsen ikke vejleder yderligere omkring denne omhyggelige rengøring, stilles der vilkår omkring dette forhold for at sikre, at foderrekvitterne rengøres dagligt og ikke medfører risiko for punktkildeforurening eller forøget lugtemission.

Vask af foderrekvitter udføres på befæstet areal med afløb til gyllesystemet (se bilag 3). Vaskevandet føres via gyllesystemet til fortanken. Minkfarmen (haller, bure og redekasser) samt hvalpenet rengøres med vand mindst én gang årligt, jf. reglerne i pelsdyrbekendtgørelsen.

Brugt strøhalm fra farmen opbevares i gyllebeholder eller på møddingsplads og afsættes til Maabjerg BioEnergy. Med hensyn til opbevaringskapacitet er det en del af standardnormen for husdyrgødningproduktion fra mink, at halmen medregnes i den producerede gyllemængde.

Foder

Plansiloer, foderlade og foderrum i de eksisterende bygninger bruges til opbevaring af grovfoder, tilskudsfoder, kraftfoder, mineraler, halm m.v.

Der anvendes eller opbevares ikke kartoffelpulp på ejendommen. Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte typer af foder.

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på Svendshedevej 13, hvor der etableres nye ensilagepladser, så alt foder opbevares i fodersiloer.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en uvildig konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Vurdering

Husdyrbruget producerer en del af foderet til kvægholdet på egen jord. Grovfoder efter udvidelsen, til den del af dyreholdet der udgør udvidelsen, indkøbes fra en lokal maskinstation. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent.

Foder til minkfarmen leveres fra Holstebro Fodercentral. Ansøger har således ingen direkte indflydelse på sammensætningen af foderet, herunder indholdet af protein og fosfor. I branchen arbejdes på at sænke indholdet af protein i foderet og dermed reducere kvælstof i både husdyrgødning og som ammoniakfordampning.



- Fasefodring. Ved fasefodring anvendes forskellige foderblandinger for bedre at ramme dyrenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode. På denne måde øges fodringseffektiviteten og næringsstofmængden i gødningen nedsættes.
- God opbevaring af foder i fodersilo, så foderspild minimeres.

Proteinindholdet reduceres til 31 % af omsættelig energi (OE) i uge 30-47 (hvalpenes levealder), hvor basis er anført til 33 %. I vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen er det anført, at for hvert procentpoint, der reduceres i mængden af protein af OE i uge 30-47, kan N-tabet reduceres med 0,03 kg N pr. årstæve. Dette svarer til en N-reduktion på $(2 \times 0,03 \text{ kg N/årstæve} \times 1.850 \text{ årstæver}) = 111 \text{ kg N}$. Sammensætning af foderet i uge 30-47 vurderes at opfylde kravet til BAT. Der stilles vilkår til ovenstående proteinniveau, jf. afsnittet 'BAT i staldanlæg'.

Foderblandingen opbevares i fodersiloer, jf. Bilag 3. Håndtering af halm kan give anledning til mindre støvgener lokalt omkring hallerne.

Vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets fodring inklusive opbevaring af minkfoder lever op til BAT.

Ensilage opbevaring og håndtering

I forbindelse med den nuværende drift opbevares græs- og majsensilage overvejende i plansiloer på ejendommen. Efter udvidelsen skal ensilagen opbevares på de planlagte ensilagepladser på ca. 8.100 m². Efter udvidelsen er det planen at yderligere grovfoder indkøbes fra maskinstation og lægges i plansilo efter høst.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Evt. oplag af ensilage i markstak kan under visse omstændigheder medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme areal til opbevaring af ensilage år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne sammenhæng er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilage-markstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efter følgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.



Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Skema 7. Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

Der stilles vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varsellet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Overdækningsmateriale skal løbende fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand stilles der vilkår om, at ensilage markstakke ikke må placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

Lavbundsarealer har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jvf. bilag 14.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Fyringsanlæg

Der er ingen opvarmning i staldene. Det gamle stuehus opvarmes med genvinding af staldvarme og det nye stuehus opvarmes med jordvarme. Der stilles ingen vilkår vedr. ejendommens fyringsanlæg.



Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Skema 8. Olietanke.

Type	Placering	Størrelse [liter]	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Lade	1.200	2003	Diesel

Olier og kemikalier

Der er ingen opbevaring af spildolie på ejendommen, grundet serviceaftale med maskinstation.

Påfyldning af diesellole på køretøjer foregår i laden på betongulv uden kloakafløb.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det medfører fare for forurening af disse. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med fodring med ensilage. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 9.

Skema 9. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
Erhvervsaffald (brændbart)	Container	Genbrugsplads
Ikke brændbart affald	Container	Genbrugsplads
Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil afhentning	Genbrugsplads/ dyrlæge
Jern	Variierende	Afhentes af skrothandler
Papir /pap	Container	Dagrenovation
Glas	Container	Genbrugsplads
Plast	Container	Genbrugsplads
Spildolie	Variierende	Afleveres på værksted

Kvittering for afhændelse af affald skal kunne fremvises ved tilsyn.

Affald afhentes af autoriseret firma hver 4. uge. Der er opstillet en container på ejendommen til opsamling. Heri opsamles alt affald på ejendommen.



Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside (affaldsregister).

Aflevering af enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning skal ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Alt medicinaffald (kanyler, sprayflasker, tomme ampuller, medicinrester mv.) skal afleveres som farligt affald, medmindre andet er angivet på emballagen. Kvittering for farligt affald skal fremvises ved tilsyn. Medicinaffald kan afleveres til dyrlægen, mod betaling på genbrugspladsen eller til anden godkendt modtager.

Inden for affaldsområdet er BAT bl.a. at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående, uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med det stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Døde mink opbevares i fryser. Fryserne tømmes cirka én gang årligt. Der pelses ikke på husdyrbruget, og kroppe fra pelsningen opbevares således ikke på minkfarmen.

Animalsk affald fra kvægbruget opbevares overdækket på en kadaverplads, som fremgår af bilag 3, indtil afhentning til destruktionsanstalt (DAKA).

Det forventes, at der dør ca. 2-3 % køer årligt og ca. 5 % af kalvene.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden. Hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.



Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

På pelsdyrfarme kan afhentningen af døde pelsdyr ske periodisk uden for pelsnings-sæsonen, hvis de døde dyr opbevares på frost. Afhentning af døde pelsdyr i pelsningssæsonen kan ved opbevaring i lukket, overdækket container afvente, indtil containeren er fuld. Tilmelding til afhentning skal dog senest ske ved pelsningssæsonens afslutning.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at placering af en cementeret opbevaringsplads på den ansøgte lokalitet ikke vil medføre væsentlige landskabelige forringelser eller gener for omgivelserne. Fødevestyrelsen er myndighed vedr. bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og da husdyrbruget overstiger 500 DE, så gælder, at henlæggelse af døde dyr skal ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning. Herudover skal der udarbejdes en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge og en smittebeskyttelsesplan med den sundhedsrådgivende dyrlæge. Smittebeskyttelsesplanen skal godkendes af fødevestyrelsen. Holstebro Kommune vurderer det derfor hensigtsmæssigt, at placeringen af opbevaringspladsen for døde dyr indgår i smittebeskyttelsesplanen for den samlede bedrift.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

Sprøjtemidler og kemikalier

Opbevaring

Maskinstation står for sprøjtning af marker, og der opbevares derfor ikke sprøjtemidler på ejendommen. Der er ligeledes ikke sprøjteudstyr på ejendommen. Produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg opbevares i tank- og teknikrum. Der opbevares ikke kunstgødning på ejendommen.



Kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætslutende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- 2 af beholderne er overdækket med fast overdækning
- Beholderne kontrolleres ved 10/5-års beholderkontrollen

Malkekøerne er opstaldet i løsdriftsstald med sengebåse med spalter eller fast gulv. Goldkøer og nykælvere opstaldes på dybstrøelse. Gødningen fra malkekøerne håndteres som gylle og dybstrøelse. Gødning fra opdræt håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse. Kvierne (6-26 mdr.) er opstaldet i sengebåse med fast gulv og skraber. Småkalve (0-6 mdr. etape 1, 0-3 mdr. etape 2), tyrekalve og heste er opstaldet på dybstrøelse.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle fra kvæg og mink, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 23.305 m³ gylle samt 1.020 m³ som vaskevand fra stalde og maskiner.

En del af den flydende husdyrgødning (svarende til 768,5 DE) leveres til Maabjerg Bioenergy. Gyllen afhentes ca. 2 gange pr. uge. Der tages intet retur.

I nedenstående Skema 10 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 10. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder	1992	2012	800	800
Gyllebeholder	2002	2012	4.500	4.500
Gyllekanaler	1992		500	500
Projekteret gyllebeholder	planlagt	-	-	6.500
Projekteret gyllebeholder II	planlagt	-	-	6.500



Fortank	1992	-	80	80
Fortank	2012	-	99	99
Samlet opbevaringskapacitet:			5.979	18.979

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 9,3 måneder. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er stillet med baggrund i, at dyrene på husdyrbruget producerer den gødning, der skal opbevares i lagrene og med henblik på at forhindre, at der sker overfyldning af gyllebeholdere med spild og forurening til følge. I dette projekt afhentes dele af den producerede flydende husdyrgødning løbende fra fortanken. Holstebro Kommune vurderer på denne baggrund, at risikoen for overfyldning af gyllebeholderne er minimal.

Naturligt flydelag

2 af gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

Beholdere med fast overdækning

Husdyrgødningsbekendtgørelsen angiver regler for etablering af nye gyllebeholdere.

Stk 5. Beholdere for flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, der etableres helt eller delvist inden for, eller der er mindre end 300 meter fra anlægget til de i § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug angivne beskyttede naturtyper, skal dog altid forsynes med fast overdækning, medmindre der anvendes et andet ammoniakreducerende tiltag i overensstemmelse med stk. 1.

Stk. 6. Beholdere for flydende husdyrgødning fra svin og kødædende pelsdyr, der etableres mindre end 300 meter fra nabobeboelse, skal dog altid forsynes med fast overdækning i form af flydedug, teltoverdækning eller lignende.

Såfremt det kan dokumenteres, at der ikke opbevares minkgylle i den projekterede gyllebeholder, der ikke etableres med fast overdækning bortfalder ovenstående krav om fast overdækning

Fast overdækning af gyllebeholder

Der bliver i forbindelse med udvidelsen etableret fast overdækning på den ene af de projekterede gyllebeholdere. Dugen bør holdes fri fra beholderkanten, ellers udsættes dugen for stor slitage. Der frigives svovlbrinte fra gyllen. Svovlbrinte sammen med kondens på dugens underside og ilt fra luften danner svovlsyre, der kan angribe



beholderens beslag. For at undgå, at der drypper kondensvand på betonelementernes indvendige side, kan der monteres et "skørt" på indvendig side af teltdugen. Det indvendige "skørt" vurderes at være tilstrækkelig korrosionssikring, og der er således ikke behov for ekstra kontrol af beholderen. Der stilles vilkår om, at der etableres indvendigt skørt. Herudover skilles der vilkår om, at teltoverdækning maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal repareres, ligesom der skal føres logbog over skader og reparationer.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Håndtering af gylle

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår risiko for spild ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i stald i 3-4 mdr. måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Mindre mængder af møg fra burene og oprensingsmateriale fra minkene opbevares overdækket på møddingspladsen eller i fortank indtil afhentning. Al dybstrøelse afsættes til Maabjerg BioEnergy.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.



På dette husdyrbrug er der tale om opbevaring af dybstrøelse svarende til ca. 3.518 m³, hvoraf hovedparten kan opbevares på møddingspladsen, da der løbende leveres dybstrøelse til biogasanlæg.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

En evt. omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 100 meter fra nabobeboelse. Dette af hensyn til at reducere risikoen for gener af lugt og fluer. En omlastning må højst tage en uge.

Foderrester m.v.

Gødning, foderrester og oprensningsmateriale (mink) mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen for opbevaring af kompost i markstakke. Dette skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlæg og lagre er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 9.400 kg N/år, hvilket er en meremission på 3.555 kg N/år i forhold til nudrift og en meremission på 4.590 kg N/år i forhold til 1/1 2007-niveau.

Skema 11. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission Ansøgt drift ift. Seneste meddelte miljøgodkendelse 11-10-2011 SKEMA ID 23237	N-emission ansøgt drift ift. nudriften i 2007 SKEMA ID 56873
Emission fra stalde omfattet af kravet om 20/30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	4.133 kg N / år	3.811 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	678 kg N / år	3.306 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år	1.097 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	868 kg N / år	1.192 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	165 kg N / år	0 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15/25 % reduktion	5.845 kg N / år	9.400 kg N / år
Meremission	-34 kg N / år	3.521 kg N / år
Emission 2007 (før udvidelse)	5.879 kg N / år	

Ansøgning skema ID 23237 er indsendt 2011. Tallene i Skema 11 er medtaget for at vise ammoniakemissionen for den enkelte udvidelse og for den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007.



Jævnfør de indsendte beregninger i skema 56873 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt. Beregning er korrigeret for mink DE og staldsystem i scenarieberegning 68469.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindste afstanden hertil er lidt over 2 kilometer mod øst og nordøst.

Det nærmest liggende naturområde, der er kortlagt indenfor habitatområdet og som er meget følsomt overfor atmosfærisk kvælstof, er et 0,6 ha stort område med surt overdrev (naturtype 6230) nord for Blakskær. Her er registreret 17 arter af højere planter, alle forholdsvis almindelige arter der er karakteristiske for naturtypen. Tålegrænsen er her 10-20 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning omkring 17 kg N/ha/år er der betydelig risiko for, at den er overskredet. Naturtilstanden er dog vurderet til II (god tilstand).

Beregninger for overdrevet viser en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,1 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen. Reglerne for kategori 1 natur er således overholdt.

I omtrent samme afstand fra ejendommen er kortlagt et ca. 33 ha stort surt overdrev nord for Navtrup. Her er registreret 17 arter af højere planter, alle forholdsvis almindelige arter der er karakteristiske for naturtypen. Naturtilstanden er vurderet til II (god tilstand).

Tålegrænsen er her 10-20 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning omkring 17 kg N/ha/år er der betydelig risiko for, at den er overskredet.

Beregninger for overdrevet viser en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,1 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen. Reglerne for kategori 1 natur er således overholdt.

Samlet venter Holstebro Kommune ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt af ejendommen på Natura 2000-områderne.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmose eller større hejder/overdrev udenfor Natura 2000-områder er høj, dvs. adskillige kilometer.

Der er derfor ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen i kategori 2 naturområder, og reglerne vil være overholdt med god margin.

Der ventes ingen negativ effekt af ejendommen på områder med kategori 2 natur.



Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

De nærmeste naturområder i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er 3 mindre moseområder i en afstand af ca. 600-900 meter. Moseområderne er ikke besigtiget i forbindelse med behandlingen af sagen, og deres kvælstoffølsomhed kendes derfor ikke, men er formentlig begrænset. Se bilag 8 for naturarealer.

Beregninger for de tre områder viser dog en højeste mer- og totaldeposition på hhv. 0,4 og 0,8; 0,2 og 0,3 samt 0,1 og 0,1 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100 m² gælder krav om 10 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.



Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har blandt andet til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lokalisering (herunder regulering af hensynet til lugtpåvirkning af omgivelserne) af pelsdyrfarme reguleres efter generelle regler i bekendtgørelse nr. 1428 af 13/12 2006 om pelsdyrfarme m.v.

Ved ændringer, der medfører forøgede gener for omgivelserne, og ved etablering og udvidelse af pelsdyrhaller skal en række afstandskrav overholdes. I det farmen er under 10.000 årstæver er afstandskravet til nabobeboelse 100 meter og til 1) byzone eller sommerhusområde, 2) områder, der i kommuneplanens rammedel er udlagt til byzone eller sommerhusområde, eller 3) områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv, rekreative formål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende er afstandskravet 200 meter. Ændring, etablering og udvidelse af opbevaringsanlæg til pelsdyrgødning skal ske minimum 50 meter fra nabobeboelse og 100 meter fra byzone og sommerhusområder. Disse afstande er overholdt for de nye gyllebeholdere.

Mink – afstandskrav ift. pelsdyrbekendtgørelsen

Jf. Skema 1 om lokalisering og planmæssige forhold, er pelsdyrbekendtgørelsens afstandskrav overholdt. Nærmeste område i byzone (Sevel) er beliggende ca. 2,4 kilometer fra minkfarmen.

Lugtberegninger

Med offentliggørelsen af rapporten "Lugtemission fra minkhaller" med lugtmålinger udført af AgroTech i efteråret 2013 er der kommet et fagligt grundlag for at beregne, om minkfarme overholder beskyttelsesniveauerne for lugt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Denne nye viden skal anvendes i kommunens afgørelser fra det tidspunkt, hvor den nye viden er gjort tilgængelig, det vil sige fra den 28-02-2014.

Da husdyrgodkendelse.dk pt. ikke er opdateret med de nyeste normtal for lugt fra mink, er der lavet en scenarieberegning (skema ID nr. 66491), hvori der er korrigeret med 7/6, da husdyrgodkendelse regner med 6 OUE/s/årstæve, hvor det nyeste tal er 7 OUE/s/årstæve.

Staldmanagement

Der har ikke været klaget til Holstebro Kommune over lugt fra eksisterende produktion på husdyrbruget. På baggrund af, at afstandskravene er overholdt jf. pelsdyrbekendtgørelsen, stilles der ikke skærpede vilkår til husdyrbrugets staldmanagement.



Gødningshåndtering

Kvæggyllen fra udvidelsen afhentes af lastbil i fortanken og leveres til Maabjerg Bio-energy A/S. Der tages intet retur.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 12 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 12. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	879 meter (ny model)	0,00	0,00	0,00	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	657 meter (ny model)	0,00	0,00	0,00	Ja, ingen inden for 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	239 meter (ny model)	146 meter	64 meter	258 meter	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Samlet vurdering for lugt

Sevel er den nærmeste by, og den ligger over 2,4 kilometer fra anlægget. Boligbebyggelse ved Djeld, der er den nærmeste samlede bebyggelse, ligger ca. 1,3 kilometer fra anlægget, mens Svendshedevej 8, der er den nærmeste nabo, ligger ca. 290 meter fra anlæggets lugtcentrum.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf og under forudsætning af god staldhygiejne vurderes det, at pelsdyr- og kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos omboende.

Der stilles vilkår til staldhygiejne og renholdelse af foderfaciliteter.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.



Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk kan forekomme udenfor normal arbejdstid. Når udvidelsen er gennemført vil mælk blive afhentet hver dag.

En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, jvf. Bilag 7. Der afsættes husdyrgødning svarende til 768,50 DE i kvæggylle og 185,15 DE i dybstrøelse til Maabjerg BioEnergy. Gylle til Maabjerg Bioenergy afhentes 2 gange om ugen og dybstrøelse afhentes efter behov.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Skema 13. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Type	Antal transporter			
	før udvidelse	Etape 1	Etape 2	ændring
Indkøbte foderstoffer	40	60	80	+ 40
Dieselolie	12	12	12	0
Husdyr til/fra husdyrbruget	0	0	24	+ 24
Mælk	180	180	365	+185
Husdyrgødning	170	300	475	+305
Dybstrøelse	4	30	50	+46
Grovfoder / ensilage	120	240	300	180
Handelsgødning	0	6	6	+ 6
Døde dyr	13	15	20	+ 7
Dyrlæge	26	26	26	0
Antal transporter i alt	565	869	1.332	+ 463

*på offentlig vej.

Vurdering af transporter

Foder- og gødningstransporter vil blive forøget markant. Dette skyldes primært, at det har været nødvendigt at indgå aftale med Maabjerg BioEnergy og forpagtningsaftaler, der ikke ligger i tilknytning til husdyrbruget, hvorimod husdyrbrugets egne jorde



ligger i tilknytning til husdyrbrugets anlæg. I det transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Udvidelsen i DE er på cirka 145 %. Det samlede antal transporter øges ikke tilsvarende, og antallet af transporter vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

Holstebro Kommune vurderer, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget ikke forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter, hvilket bl.a. er gjort i vilkår 35 og 36, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omkringboende. Hovedparten af den øgede transportbelastning til og fra husdyrbruget sker som følge af flere grovfordertransporter, gylletransporter og til og fra kørsel af dyr fra husdyrbrugets anlæg.

Holstebro Kommune vurderer derfor, at transportbelastningen ad Svendshedevej forbi naboer vil blive øget, men ikke udover hvad der kan forventes fra et husdyrbrug. Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Støjklender på ejendommen udgøres af malkeanlæg, håndtering af foder, gyllepumper, transport og udbringning af gylle, kørsel med landbrugsmaskiner, transport af foder og andre produkter samt afhentning af mælk og kreaturer og mink. Der er naturlig ventilation i alle staldanlæg.



Støj fra maskiner og gyllepumpning vil primært forekomme i dagtimerne. Malkeanlægget kører to gange om dagen. Ca. kl. 5 – 7.30 og igen 16 – 18.30. Det vurderes, at støj fra husdyrbruget ikke er, eller forventes at blive et problem, for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen.

Nærmeste nabo på Svendshedevej 6 ligger i en afstand af ca. 109 meter fra Svendshedevej 13.

Foderlevering

Der vil forekomme støj fra ejendommen i forbindelse med minkfoderlevering. Der leveres minkfoder om natten. Grovfodertransporter vil foregå indenfor ejendommen og kraftfoder leveres i fodersiloer på ejendommen.

Samlet vurdering af støj

Transport, fodring og støj fra dyrene er sædvanligvis de væsentligste støjkilder fra husdyrbrug.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen. Til gengæld stilles der vilkår om, at driftstiden for de forskellige støjkilder kan reguleres.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger. Der meddeles vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkraav.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniiveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Husdyrbruget er ligger i forhold til støvgener relativt langt fra naboer og lign. Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes,



at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Der er natlys i kostalden, svarende til ca. 1/3 af belysning i dagtimerne. Udelyset omkring stalden er reguleret ved lyssensorer (skumringsrelæ). Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, selv om naboer ligger forholdsvis tæt på husdyrbruget. Herudover er der bevoksninger af træer m.v. mellem husdyrbruget og naboejendomme.

I henhold til BREF-notatet er det BAT for svinestalde at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Antages det, at det samme er tilfældet for kvægbrug vurderer Holstebro Kommune derfor, at husdyrbruget lever op til BAT.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

Restvand og spildevand

Restvand samt husholdningsspildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i Skema 14:

Skema 14. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes til faskiner og videre til nedsivning fra kviestald og ny kostald. Fra ældre stalde ledes tagvand via rør til Nautrup Bæk
Restvand fra ensilage/vaskeplads	Ledes til opsamlingsbeholder og udsprinkles
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllekanaler
Mælke-/malkerumsrestvand	Ledes til gyllekanaler

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Vaskeplads

Dele af det befæstede areal bruges som vaskeplads til maskiner. Der er afløb til gyllesystemet.

Overfladevand i øvrigt

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og i mindre omfang til dræn.

Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealet ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.



Idet tagvand og overfaldevand fra de nye bygninger skal ledes til nedsivning via faskine, skal der i forbindelse med byggeansøgningen indsendes ansøgning om tilladelse til dette.

Sprinkleranlæg til udspredding af overfladevand fra ensilagepladser

Der er indsendt en komplet beskrivelse af anlægget, med angivelse af den planlagte dimensionering af udsprinklingsanlægget. Der vil i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår til sikring af at anlægget udføres som det er ansøgt og ikke vil give anledning til forurening af det omgivende miljø.

Ensilagepladserne og udenomsarealer udgør ca. 9.200 m².

Ved kraftige regnskyl på 25 mm/time, som har en gentagelsesperiode på ca. 35 år, svarer det til 210 m³ regnvand på 1 time, hvis opsamlingsarealet er 9.200 m². I henhold til byggeblad nr. 103.09-05 af 8. oktober 2009 kræver et opsamlingsareal på 2.100 m² en bufferkapacitet på min. 240 m³ og pumpen skal kunne pumpe 26 m³/time.

Til at bortskaffe overfladevandet skal bruges et udsprinklingsområde på minimum samme areal som opsamlingsarealet. Der er i ansøgningen angivet et areal på 9.200 m², som ligger umiddelbart foran plansiloerne, jævnfør bilag 6.

Byggebladet er baseret på en gennemsnitlig nedbør på 700 mm/år, som i Midt- og Vestjylland er højere end landsgennemsnittet. Jævnfør DMI ligger nedbøren gennemsnitligt på 781 mm/år, målt i perioden 1961-1990. Nedbørsmængden siden 1990 er muligvis steget, og ifølge DMI's klimamodeller forventes episoder med kraftig nedbør fremover at blive hyppigere. Eftersom regionens gennemsnitsnedbør ligger ca. 11 % højere end landsgennemsnittet, vurderer Holstebro Kommune at udsprinklingsanlægget bør dimensioneres ca. 11 % større end byggebladet foreskriver, hvilket svarer til, at de 9.200 m² opsamlingsareal regnes som 10.212 m². Der stilles vilkår til sikring heraf.

Der vil være et mindre udtræk af næringsstoffer fra den opbevarede ensilage samt evt. spild ved læsning af fodervogne m.v. Mængden af næringsstoffer vurderes at være meget lille i forhold til den samlede volumen. Ved overløb af anlægget, ved f.eks. episoder med usædvanligt kraftig nedbør, vil overfladevandet løbe ind mod bygningerne eller mod arealerne, som ligger mod nordøst. Der er forholdsvist langt til vandløb. Der vurderes på baggrund heraf ikke at være behov for skærpende vilkår til sikring mod afløb til overfladevand.

Med de stillede vilkår vurderes det, at der kan etableres et udsprinklingsanlæg til regnvand fra ensilagesiloerne, uden væsentlige miljømæssige konsekvenser for omgivelserne. Udsprinklingsanlægget skal anmeldes til Holstebro Kommunes afdeling for Byggeri og Ejendomme og godkendes af kommunen.



Skadedyr

Rotter

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning. Der er opstillet rottekasser omkring bygningerne på ejendommen. De tilses ca. 2 gange om året eller efter behov.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Fluer forebygges og bekæmpes ved hyppig renholdelse af kalve-, kælvnings- og sygebokse.

Det er planlagt, at der i fremtiden skal anvendes gyllerovfluer på ejendommen.

Der strøs hydratkalk hos minkene og med Neporex, Stalosan eller lignende midler i dybstrøelsen hos kalvene. Ellers udføres fluebekæmpelse efter behov med kemiske midler ifølge Statens Skadedyrsbekæmpelse.

Det er af stor betydning for fluebekæmpelsen på husdyrbrug med mink, hvordan oprensingsmaterialet/halmrester fra minkfarmen håndteres.

Jf. § 8 i pelsdyrbekendtgørelsen skal der overalt på pelsdyrfarme foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium fastsatte retningslinjer. Disse er revideret og genudgivet den 13. juni 2009 af Skadedyrslaboratoriet (Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr – Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet - Aarhus Universitet), og de kan findes på hjemmesiden www.dpil.dk under 'Skadedyrsguiden'.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der stilles vilkår om, at såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, kan Holstebro Kommune forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være spild af olie-/ kemikalieprodukter samt gyllespild og – uheld osv.



Overpumpning af gylle

Al pumpning af gylle fra gyllebeholder foregår via gyllevogn med returløb. Dette mindsker risikoen for udslip. Ved uheld med et ikke uvæsentligt udslip af gylle, skal Holstebro Kommune straks kontaktes. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Det vurderes, at ovenstående tiltag er med til at sikre, at der ikke sker uheld ved overpumpning til fortanken, og at risikoen for udpumpning af store mængder gylle ud af beholderen ved et uheld, dermed minimeres.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen fra de eksisterende gylleholdere mod øst, pga. terrænets fald, løbe mod nærliggende vandløb, jævnfør bilag 12. Nautrup Bæk ligger ca. 74 m nordøst for den store gyllebeholder. Beholderen ligger ifølge Holstebro Kommune på en skrænt, der falder mere end 12 grader ned mod en fladere mark i en afstand af ca. 30 m fra vandløbet.

Faldet fra gyllebeholderen til vandløbet er beregnet til 3,6 grader.

Da hældningen er beregnet til 3,6 grader vurderes det at beholderen ikke ligger i et risikoområde, da risikoområder er områder hvor terrænet gennemsnitligt skrånere mere end 6 grader. Der er derfor ikke krav om etablering af terræændring eller beholderbarriere.

Ifølge ansøger vil Nautrup Bæk nordøst for gyllebeholderne blive sikret i forbindelse med lækage på tanken med hurtig udbringning af halmballer omkring tanken eller i vandløbet. Jorden har hældning mod nordnordøst mod bækken. Ansøger bemærker, at bækken er ca. 70 m fra tanken (ved læhegnet). Vandløbet er på øvrig strækning rørlagt i lukkede cementrør, som trækker nord for ejendommen, der løber ud i bækken. Der er ingen pumper i gylletankene og overpumpning fra stald til lager sker under overvågning.

Dog vil etablering af en jordvold ved rørudløbet af Nautrup Bæk nedsætte risikoen for gylleudslip til bækken.

Holstebro Kommune stiller derfor i miljøgodkendelsen vilkår om, at disse forholdsregler skal være udførligt beskrevet i beredskabsplanen for husdyrbruget og at der etableres en 1 m høj jordvold ved rørudløbet af Nautrup Bæk.

De 2 planlagte gylleholdere er ansøgt placeret i forbindelse med den planlagte kostald. Gyllebeholderne vil ligge lavere eller i niveau med rørindløbet af Nautrup Bæk hvorfor Holstebro Kommune ikke stiller yderligere vilkår om sikring af Nautrup Bæk, da det vurderes som usandsynligt at gyllen herfra vil løbe gennem bygninger og minkhaller og i bækken.



Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Bekæmpelsesmidler

Hvis evt. bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip og brand.

Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt en opdateret beredskabsplan.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget,
- at alle, der arbejder på husdyrbruget, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes,
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget,
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.



På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

- Energi**
- Der anvendes naturlig ventilation i løsdriftsstaldene og minkhallerne.
 - Frekvensstyret vakuumpumpe giver reduktion af energiforbruget.
 - Regulering af belysning sker vha. sensorer.
- Vand**
- Der bruges pladekøler til køling af mælketank. Efterfølgende bruges kølevandet til drikkevand til køerne.
- Management**
- Der arbejdes efter principperne for godt landmandskab
 - Gødningsregnskab udarbejdes for at styre mængden af gødning til udbringning.
 - Gylle spredes fortrinsvis indenfor normal arbejdstid for at minimere lugtgener for naboer.
 - Der er udarbejdet beredskabsplan for husdyrbruget til brug i forbindelse med eventuelle uheld eller driftsforstyrrelser på ejendommen.
 - Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
 - Medarbejdere orienteres om, at husdyrbruget er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
 - Rengøring i og omkring husdyrbruget foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
 - Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Management for minkfarme er for mange punkter beskrevet i bekendtgørelse nr. 1428 af 13. december 2006 om pelsdyrfarme m.v. og bekendtgørelse nr. 1734 af 22. december 2006 om beskyttelse af pelsdyr. De to bekendtgørelser giver retningslinjerne for driften af minkfarme med hensyn til miljøforhold og indhusning af dyrene.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, jf. Skema 15:

Skema 15. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	Ændring
EL forbrug [kWh]	180.000	350.000	+ 170.000
Vand [m ³]	6.860	9.360	+ 2.500
Olie [liter]	12.000	20.000	+ 8.000

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Ud fra energiguident er energiforbruget pr. årsko 686 kWh. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standard husdyrbrug på 870 årskøer. Dertil kommer et forbrug på minkfarmen, som er sat til et standard-



forbrug på 15 kWh/årstæve. Det forventede energiforbrug er derfor omkring 624.500 kWh. Et anslået forbrug på 350.000 kWh vurderes derfor umiddelbart at være voldsomt underestimeret.

Vandsystemet er af cirkulationstypen med vandbesparende ventiler, hvor der holdes et konstant tryk på ventilerne. Systemet giver også mulighed for at opvarme vandet i frostperioder, således at dyrene er sikret vandforsyning i disse perioder. Varme fra nedkøling af mælk anvendes til opvarmning af drikkevand.

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der konstant er fokus på at reducere forbruget.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser stilles der vilkår om, at hele husdyrbruget senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse, skal være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller. lign.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a.:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.



Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Markdriften foretages af Henrik Grønne.

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Svendshedevej 13, 7830 Vinderup. Herudover afsættes der husdyrgødning til Maabjerg BioEnergy (kvæggylle og dybstrøelse). Husdyrgødningen er sammensat, jf. Skema 16.

Skema 16. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Svendshedevej 13, 7830	Minkgylle	7.862	1.855	61,67
Svendshedevej 13, 7830	Kvæggylle	99.950	14.995	1.068,53
Svendshedevej 13, 7830	Dybstrøelse (kvæg/heste)	18.816	2.809	185,15
I alt		126.628	19.659	1.315,35
Fraført fra husdyrbruget til biogas				
Til Maabjerg BioEnergy	kvæggylle	-69.571	-10.438	-744,00
Til Maabjerg BioEnergy	Dybstrøelse(kvæg/heste)	-18.816	-2.809	-185,15
Til Maabjerg BioEnergy	kvæggylle	-2291	-345	-24,50
I alt		-90.678	-13.592	-953,65
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Svendshedevej 13, 7830	kvæggylle	28.088	4.212	300,03
Svendshedevej 13, 7830	Minkgylle	7.862	1.855	61,67
I alt		35.951	6.067	361,70

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering, Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 16 angivne.

Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der foreligge en skriftlig aftale om afsætning af dybstrøelse og kvæggylle produceret på husdyrbruget til Maabjerg Bioenergy A/S svarende til 768,5 DE i kvæggylle og 185,15 DE i kvæg/hestedybstrøelse med et indhold af 90.678 kg N og 13.592 kg P. Der stilles vilkår herom.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 167,33 ha, hvoraf 57,43 ha er forpagtede. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 17 og er beliggende i henhold til bilag 9-11.

**Skema 17. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.**

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	10,59	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
1-1	1,27	
2-0	22,27	
3-1	1,03	
5-0	5,87	
5-1	2,04	
9-0	0,22	
10-0	21,53	
31-0	3,39	
33-0	3,24	
35-0	2,15	
36-0	2,65	
37-0	1,01	
39-0	1,08	
4-0a	2,40	
4-0b	0,72	
42-0	8,57	
43-0	3,18	
44-0	2,87	
45-0	11,89	
60-0a	1,65	
60-0b	0,28	
I alt	109,93	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
14-1	0,36	Jens Jørgen Jensen, Svendshøjvej 4, 7830 Vinderup
14-2	1,00	Jens Jørgen Jensen, Svendshøjvej 4, 7830 Vinderup
14-0a	1,85	Jens Jørgen Jensen, Svendshøjvej 4, 7830 Vinderup
14-0b	0,54	Jens Jørgen Jensen, Svendshøjvej 4, 7830 Vinderup
21-0a	9,28	Villy Grønne, Hodsagervej 61, 7490 Aulum
21-0b	1,29	Villy Grønne, Hodsagervej 61, 7490 Aulum
40-0	1,04	Rikard Juhl-Poulsen, Svendshedevej 5, 7830 Vinderup
40-1	1,15	Rikard Juhl-Poulsen, Svendshedevej 5, 7830 Vinderup
40-3	0,40	Rikard Juhl-Poulsen, Svendshedevej 5, 7830 Vinderup
41-0	3,89	Tommy Lilbæk Meldgaard, Skavevej 6, 7830 Vinderup
71-0	5,76	Jens Søndergaard Andersen, Djeldvej 57, 7830 Vinderup
72-0	4,00	Jens Søndergaard Andersen, Djeldvej 57, 7830 Vinderup
73-0	3,37	Jens Søndergaard Andersen, Djeldvej 57, 7830 Vinderup
74-0	4,97	Mette og Anders Knudsen, Djeldvej 31, 7830 Vinderup
75-0	6,30	Jens Søndergaard Andersen, Djeldvej 57, 7830 Vinderup
76-0	3,88	Jens Søndergaard Andersen, Djeldvej 57, 7830 Vinderup
77-0	5,23	Heidi og Søren Futtrup, Hedegårdvej 3, 7830 Vinderup/ Jens Søndergaard Andersen, Djeldvej 57, 7830 Vinderup
78-0	1,28	Jens Søndergaard Andersen, Djeldvej 57, 7830 Vinderup
40-2b	0,25	Rikard Juhl-Poulsen, Svendshedevej 5, 7830 Vinderup
79-0a	1,30	Aage Kristensen, Djeldvej 29, 7830 Vinderup
79-0b	0,29	Aage Kristensen, Djeldvej 29, 7830 Vinderup
	57,43	Ha forpagtede arealer
I alt	167,36	ha forpagtede og ejede arealer



Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 25 og 26 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstoffindhold til udbringning på marker eller lignende, med mindre det fremgår af godkendelsen.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning der udbringes (harmonikrav).

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 160,51 ha til rådighed. Der er 167,36 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune!

Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Alle arealerne drives med K12-sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.



Udbringning af husdyrgødning

Beskrivelse i ansøgningen

Der udarbejdes hvert år en mark og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Gyllen nedfældes typisk til vårsæd og slangeudlægges i vintersæd. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign.. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2/7/9 m bræmmer til vandløbene.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT. Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Naturerhvervs norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20% mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport af gylle

Gener fra transport er generelt vurderet i afsnittet om transport. Transporter sker hovedsageligt på offentlig vej via Svendshedevej, ad Svendshøjvej og Møgelvangvej, Skavevej og Sevelvej eller Viborgvej. Det vurderes, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener. Der vil desuden være lastbiltransport fra ejendommen til omladestation Øst på Skavevej/Øster Stendisvej eller direkte til biogasanlægget, da der leveres kvæggylle til Maabjerg Bioenergy A/S.

Gener fra udbringning af gylle

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Hvis gyllen nedfældes eller køres ud på vejetablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringningsarealerne 21-0a og 21-0b ligger mindre end 200 meter fra byzone, sommerhusområde eller område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Arealerne er derfor omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 om udbringning lørdage, søn- og helligdage:

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end



200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser, bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Følgende BAT tiltag er således lovpligtige:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- tilladte udbringningsmetoder: nedbringning eller slangeudlægning (ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle)
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder
- krav om mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse
- ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord
- ikke tilladt at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2-7 eller 9 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb og søer.

Følgende BAT-forhold er ikke direkte reguleret i dansk lovgivning:

- at anvende BAT med hensyn til de maskiner, der anvendes til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen
- at det ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning
- at sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- at anvende godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for, at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene



- at behandle husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende arealer og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående vurdering, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Udspretningsarealerne mark nr. 21-0a og 21-0b ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), indvindingsopland til Nibsbjerg Vandcenter, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt indsatsområde mht. nitrat (ION). Statens kortlægning er afsluttet her.

Udspretningsarealet mark nr. 5-0, 5-1, 75-0 og 79-0a ligger delvist og markerne nr. 41-0, 42-0, 43-0, 44-0, 45-0, 60-0a, 60-0b, 71-0, 72-0, 73-0, 74-0, og 79-0b ligger helt i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nitrat følsomt indvindingsopland (NFI) samt indsatsområde mht. nitrat (OSD). Statens kortlægning er afsluttet her. Mark nr. 72-0 og 73-0 ligger helt eller delvist indenfor indvindingsoplandet til Sevel Vandværk. Mark nr. 73-0 og 74-0 ligger helt eller delvist indenfor indvindingsoplandet samt den 300 m hygiejniske zone for indvindingsboringerne til Djeld Vandværk. Mark nr. 40-0, 40-2b og 40-3 ligger i OSD.

Alle øvrige arealer ligger udenfor OSD, Indvindingsopland, NFI, ION samt 300 m zonen.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på de ovennævnte udspretningsarealer er ifølge ansøgningskemaet beregnet til 39-40 mg/l på alle marker med en merbelastning på 2 mg/l - dog er der ikke foretaget beregninger for arealerne mark nr. 21-0a og 21-0b. Mark nr. 21-0a og 21-0b ligger på JB4 jord, ligesom flere af de marker, der er lavet beregninger for. Det vurderes på den baggrund, at en beregning for markerne vil vise en udvaskning på 39 mg/l.

Der er ikke registreret vandindvindingsboringer indenfor 25 m af planlagte bygninger.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til almen vandforsyning, vurderes det, at der i miljøgodkendelsen ikke skal stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Der opfordres til at vise hensyn ved udbringning indenfor 300 m zonen til Djeld Vandværks 2 indvindingsboringer.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura



2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rastoområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Arter på EF-habitatdirektivets bilag IV

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storåen, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Der er meget langt til de nærmeste forekomster.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.



Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen³. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁴ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere, om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Produktionen af husdyr er faldende i oplandet til Nissum Fjord samt i deloplandene til Fjorden. Dyrtrykket er stigende i oplandet til Skive Fjord. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

Nissum Fjord er karakteriseret som et meget kvælstoffølsomt overfladevand, hvorfor udspretningsarealer beliggende i områder med et nitratreduktionspotentiale på <50 % er udlagt som nitratklasse 3. På disse sårbare arealer må der maksimalt udbringes 50 % af det generelle harmonitryk uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen. Ved anvendelse af virkemidler må mængden af husdyrgødning øges, såfremt den resulterende N-udvaskning til rodzonen ikke overstiger N-udvaskningen ved det reducerede harmonitryk.

40,97 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i oplandet til Felsted Kog i Nissum Fjord. Alle udbringningsarealerne ligger på robuste jorde med nitratklasse 0.

De resterende 126,39 ha er beliggende i oplandet til Skive Fjord. Udviklingen i dyrehold er stigende i oplandet til Skive Fjord, jvf. appendiks 2, hvorfor udvaskningen for udbringningsarealerne i oplandet ikke må overstige en N-udvaskning svarende til planteavlsædske, jvf. beskyttelsesniveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C.

³ Hjertermuslingedømmen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁴ Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.



Husdyrgodkendelse.dk beregner (scenarieberegning skema ID 67381) en reference N-udvaskningsberegning for udspretningsarealerne der ligger i oplandet til Nissum Fjord med anvendelse af husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau, jvf. dennes bilag 3, samt en reference N-udvaskningsberegning for udspretningsarealerne som ligger i oplandet til Skive Fjord, der bestemmer N-udvaskningen svarende til planteavlssædskifte.

Skema 18. Fordeling af udbringningsarealer i rel. til oplande, nitratklasser og harmonireduktionsprocent samt beregning af maksimal N-udvaskning for udbringningsarealer i forskellige oplande med hhv. faldende og stigende husdyrhold, herunder fastlæggelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen.

Opland(e)	Nissum Fjord	Skive Fjord	Ansøgt Projekt
Udvikling i dyrehold	Faldende	Stigende	
Udspretningsareal i nitratklasse 0	40,97 ha	126,39 ha	167,36 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 1	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 2	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 3	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Samlet areal	40,97 ha	126,39 ha	167,36 ha
Relativ arealfordeling	24,48%	75,52%	100%
Harmonireduktionsprocent	100,00%	100,00%	100,00%
Maksimalt dyretryk uden virkemidler	2,16 DE/ha	2,16 DE/ha	2,30 DE/ha*
Maksimal N-udvaskning	56,3 kg N/ha	50,6 kg N/ha	52,0 kg N/ha
Ansøgt N-udvaskning			51,4 kg N/ha
Udvaskning svarende til et plantebrug			63,4 kg N/ha
Merudvaskning i det ansøgte projekt			-12,0 kg N/ha
Virkemidler			
Efterafgrøder			
Reduceret kvælstofnorm			0%
Harmonitryk			2,16 DE/ha
Sædskifte			K12

Holstebro Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrlovens generelle og udvidede beskyttelsesniveau, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

Holstebro Kommune vurderer, at harmoniforhold er anvendt som virkemidler til reduktion af N-udvaskningen, hvorfor der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at husdyrbrugets harmoniforhold maksimalt må være 2,16 DE/ha.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at
Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2



Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Skive og Nissum Fjorde er lukkede vand-områder, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i de respektive oplande.

Skema 19. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord	N41
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha	7.653 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	95.864 ha	71.086 ha	4.047 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%	87,50%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år	71 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.345 tons N/år	1.323 tons N/år	36 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	235 tons N/år	122 tons N/år	5 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.579 tons N/år	1.445 tons N/år	40 tons N/år
Det ansøgte projekt			
Nitratklasse 0	40,97 ha	40,97 ha	126,39 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	40,97 ha	40,97 ha	126,39 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	12,0 kg N/ha/år	12,0 kg N/ha/år	12,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,061 ton N	0,061 ton N	0,190 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,0024%	0,004%	0,47%

* Beregnet vha. Cttools

Det ansøgte har jvf. Skema 19 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,00 % og 0,47 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord (Felsted Kog) og Skive Fjord.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning af Natura 2000-områderne mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på



grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte "planteavlsmode".

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Der er foretaget en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerrosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning. Arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger < 6 grader vurderes terrænet i relation til omkringliggende område. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende udspretningsarealer ikke kan indgå i driften.

Svendshedevej 13 ligger på en skrænt, hvor minkfarmen er anlagt i lavning neden for kvægstaldene. Ingen af udspretningsarealerne har en hældning på mere end 6 grader og de fleste arealer ligger i et relativt fladt terræn. Dele af mark 10-0 ligger på en skrænt, men da der ingen vandløb er i nærheden vurderer Holstebro Kommune at det ikke udgør en risiko for overfladisk næringsstofafstrømning. Markerne 2-0 og 33-0 skråner ned mod en delvis rørlagt – delvis åben strækning af Nautrup Bæk. Markerne er vurderet som risikoarealer i forhold til dræn/vandløb. Der stilles vilkår om, at kørselsretningen skal være parallelt med vandløbets retning på den åbne strækning på mark 2-0, 9-0 og 33-0 i en afstand af 10 m fra vandløbet.

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne.

Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpente vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljøet.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandet jorde (35 %), mens den resterende del er beliggende på detailafvandet humusjord i lavbundsområde (4 %) og lerblandet sandjorde (61 %), jvf. Skema 20.

Skema 20. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
1-0	10,59	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
1-1	1,27	Ja	JB1	Ja	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	2	1,27
5-0	5,87	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
5-1	2,04	Ja	JB 11	Ja	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	2	2,04
9-0	0,22	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
10-0	21,53	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
14-1	0,36	Ja	JB 4	Ja	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	2	0,36
14-2	1,00	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
31-0	3,39	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
35-0	2,15	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
36-0	2,65	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
37-0	1,01	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
39-0	1,08	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
40-0	1,04	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
40-1	1,15	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
40-3	0,40	Ja	JB 4	Ja	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	2	0,40
4-0a	2,40	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
4-0b	0,72	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
41-0	3,89	Ja	JB 1	Nej	Felsted Kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
42-0	8,57	Ja	JB 1	Nej	Felsted Kog/Nissum	-	0	0,00



Marknr	Areal Ha	Detail-afvan-det	Jordty-pe	Lavbunds-areal	Opland	P _{tal} / Fe/ P	P-klas-se	P-klas-se areal (ha)
					Fjord			
43-0	3,18	Ja	JB 1	Nej	Felsted Kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
44-0	2,87	Ja	JB 1	Nej	Felsted Kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
45-0	11,89	Ja	JB 1	Ja	Felsted Kog/Nissum Fjord	-	2	0,5
71-0	5,76	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
72-0	4,00	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
73-0	3,37	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
74-0	4,97	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
75-0	6,30	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
76-0	3,88	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
77-0	5,23	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
78-0	1,28	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
14-0a	1,85	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
14-0b	0,54	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
21-0a	9,28	Ja	JB 4	Nej	Felsted Kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
21-0b	1,29	Ja	JB 4	Nej	Felsted Kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
40-2b	0,25	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
60-0a	1,65	Ja	JB 11	Ja	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	2	1,65
60-0b	0,28	Ja	JB 11	Ja	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	2	0,28
79-0a	1,30	Ja	JB 4	Ja	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	2	1,30
79-0b	0,29	Ja	JB 11	Ja	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	2	0,29
2-0	22,27	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
3-1	1,03	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/SkiveFjord	-	0	0,00
33-0	3,24	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård	-	0	0,00



Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
					Sø/SkiveFjord			

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor.

0,5 ha af mark 45 ligger på detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20, hvorfor området vurderes at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 6.067 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 6.067 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 10,9 kg P/ha, jvf. Skema 21.

Skema 21. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	6.067 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	36,3 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,3 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	10,9 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord⁵. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 10,9 kg P/ha/år, jvf. Skema 21, hvilket er lidt mindre end gennemsnittet i det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

Tabniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 10,9 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 4%. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til henholdsvis 0,0 % og 0,00 % til Nissum Fjord og Felsted Kog, og 0,9 % til Stubbergård Sø, jvf. Skema 22.

⁵ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdrifts-afgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

**Skema 22. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.**

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord	Stubbergård Sø
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha	3.239 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha	2.629 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P	494 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P	62 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P	556 kg P
Husdyrbrugets arealer			
Ansøgt areal	40,97 ha	40,97 ha	126,39 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt	11 kg P/ha	11 kg P/ha	10,9 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	4%	4%	4%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	2 kg P	1,6 kg P	5 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0070%	0,0089%	0,9093%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A er opfyldt, jvf. appendiks 1. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000-område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog og Stubbergård Sø væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.



Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

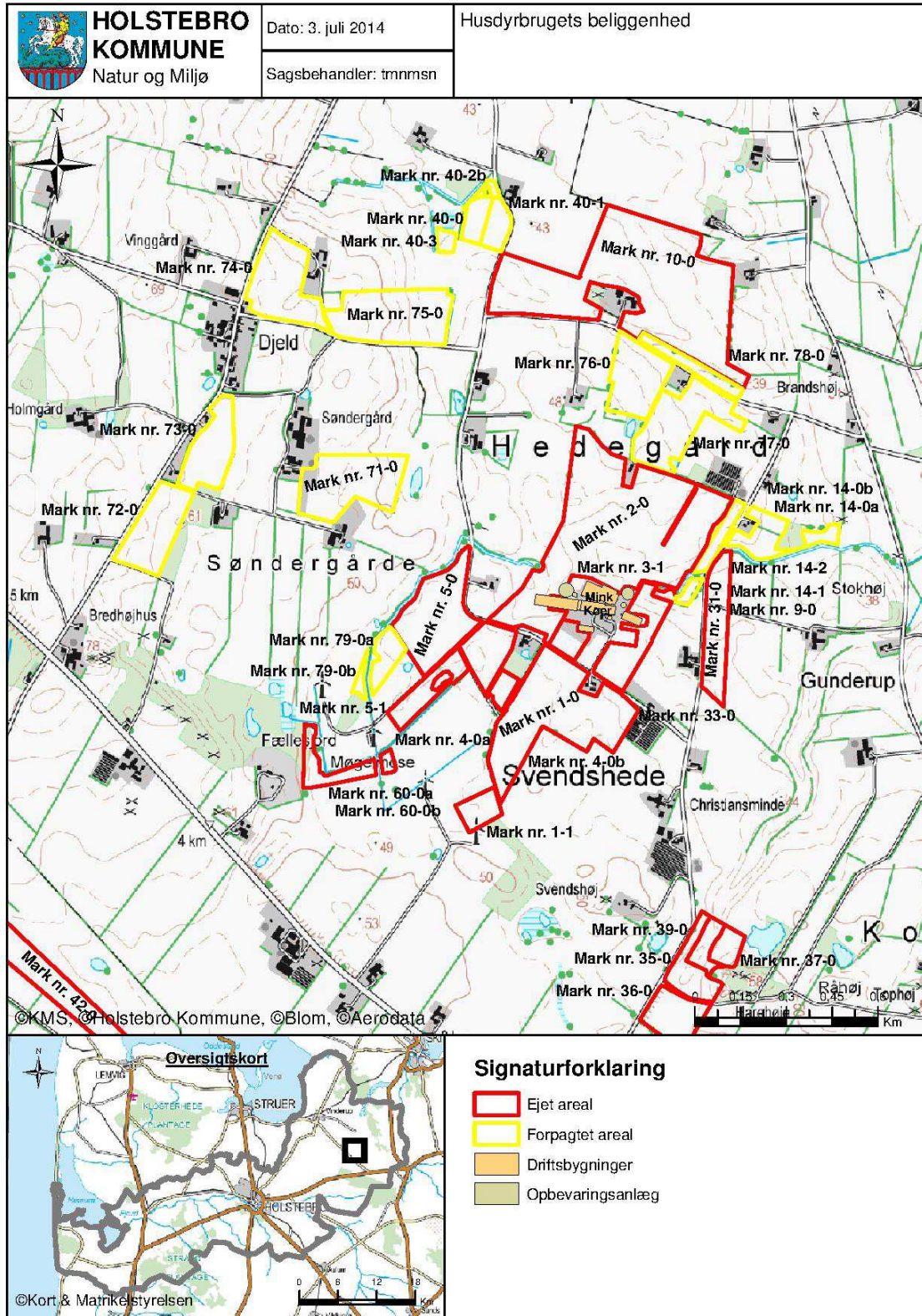
Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.



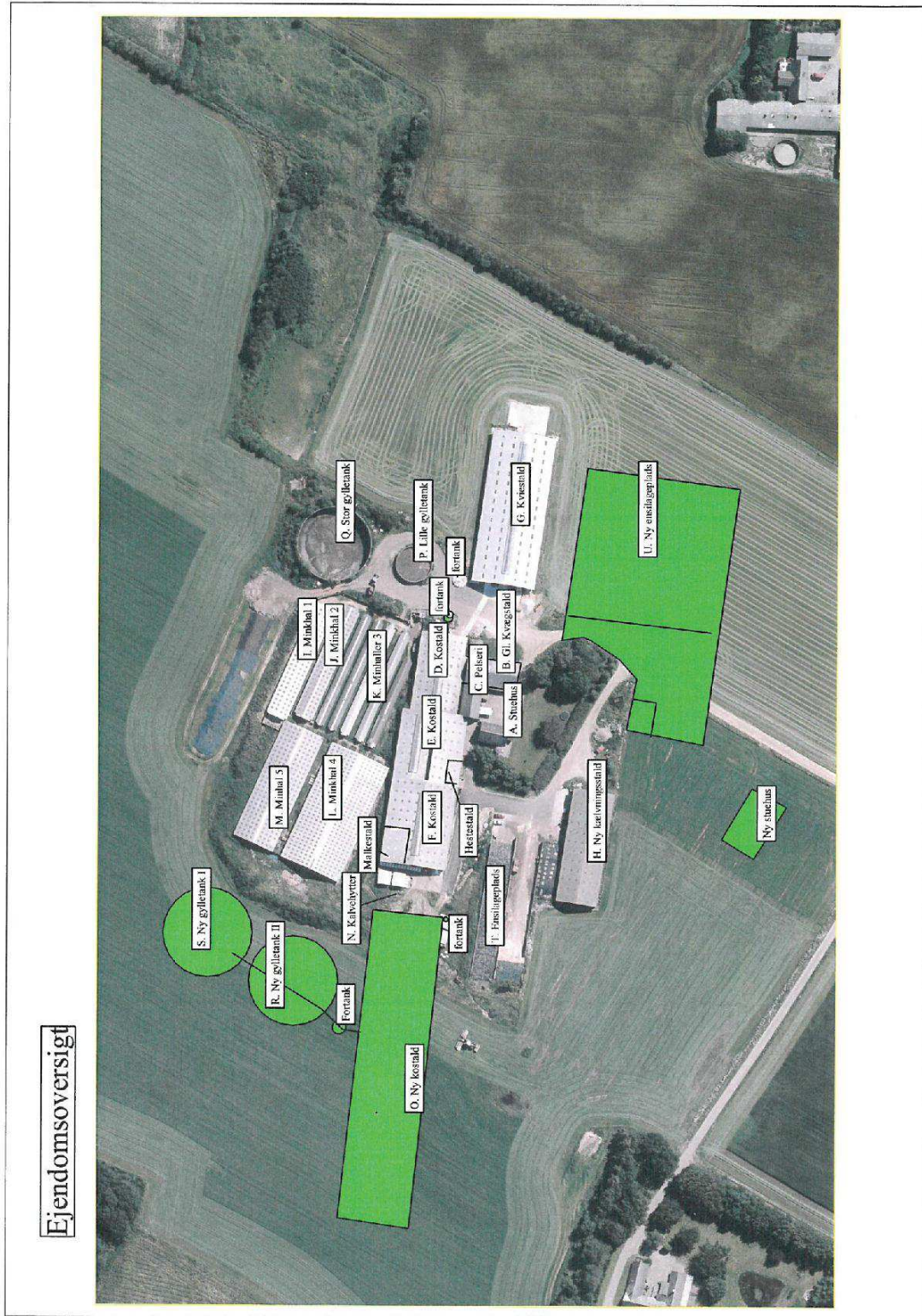
Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed



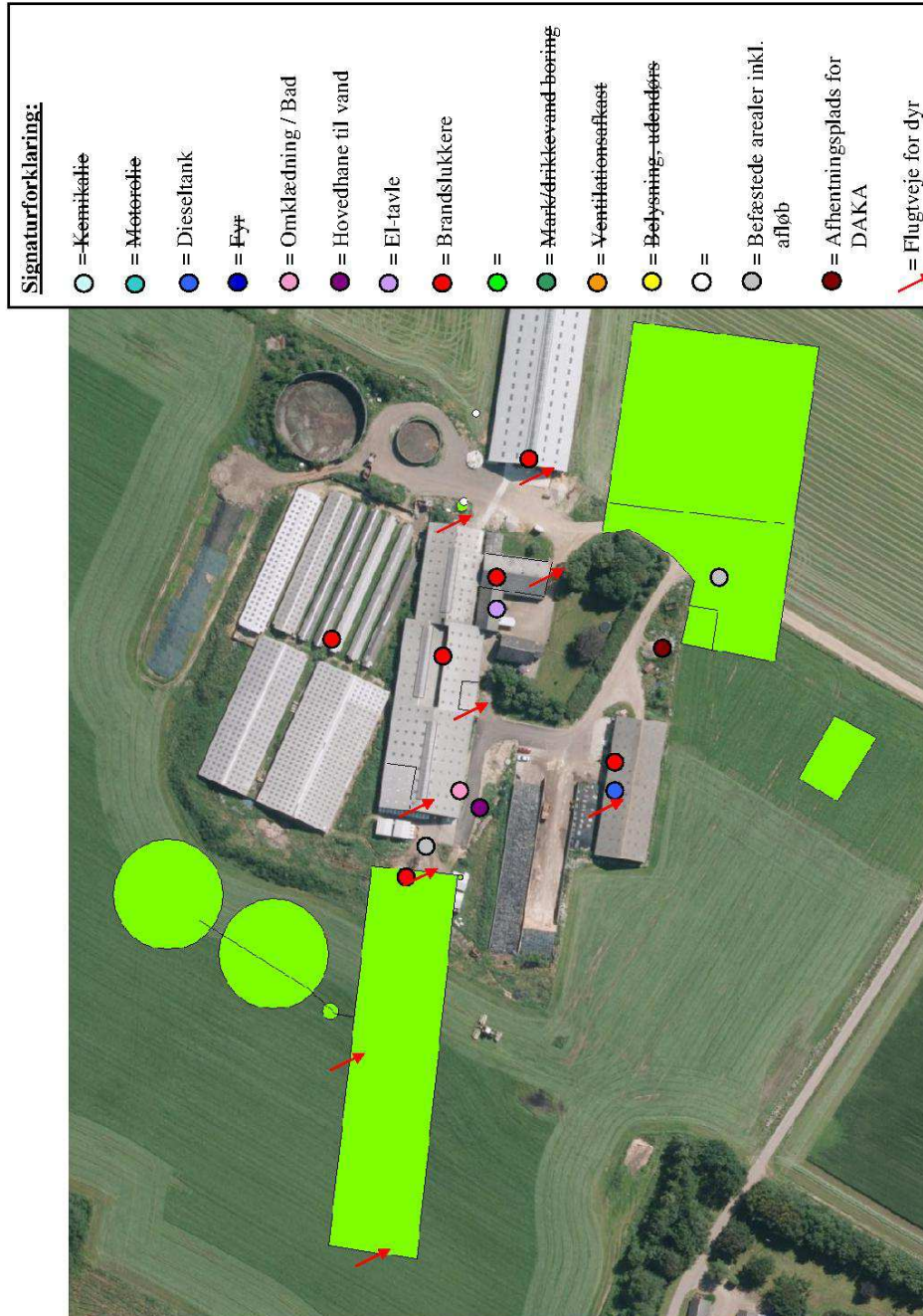


Bilag 2 – Situationsplan





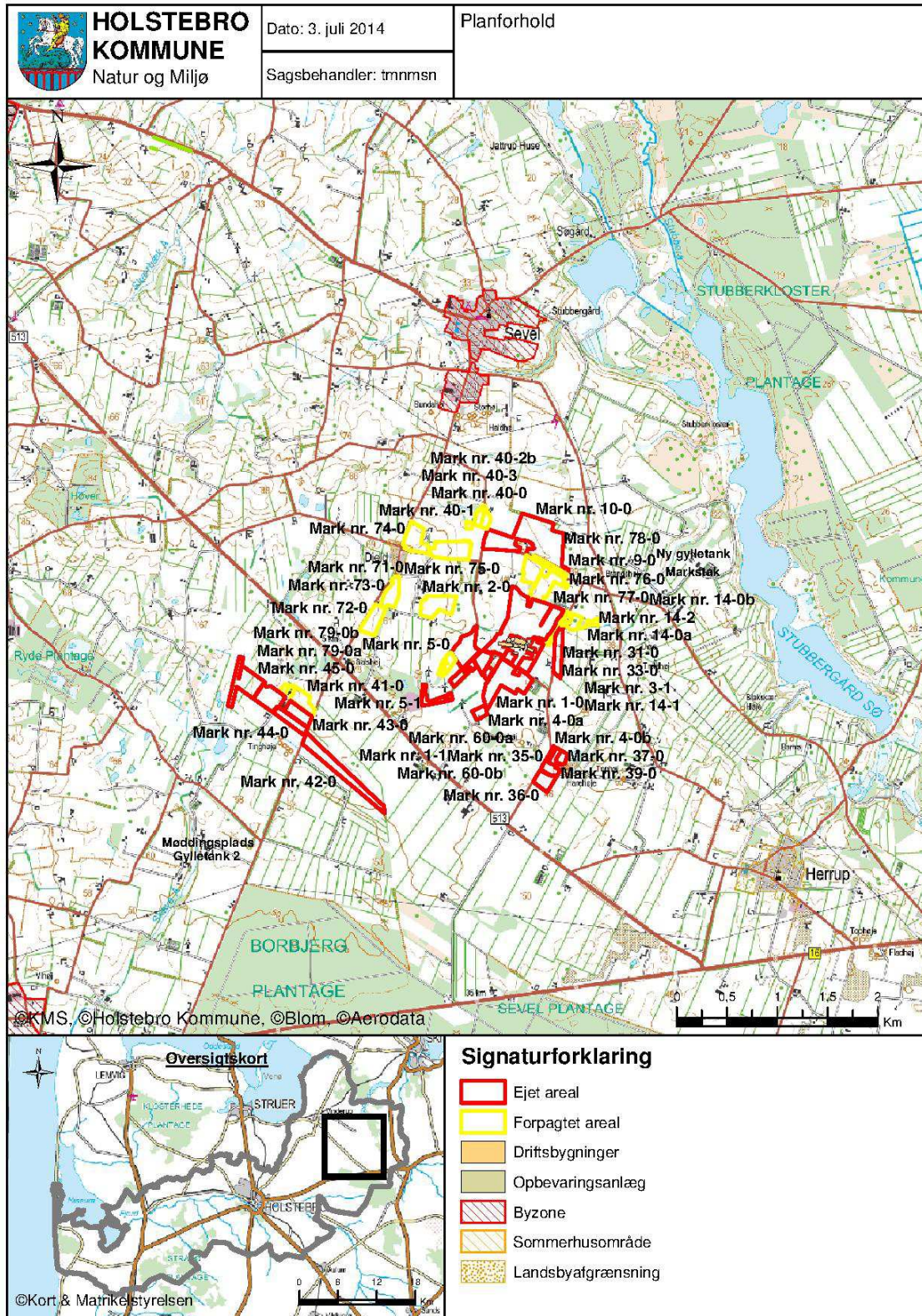
Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning



De emner, som er overstregede findes ikke på ejendommen.

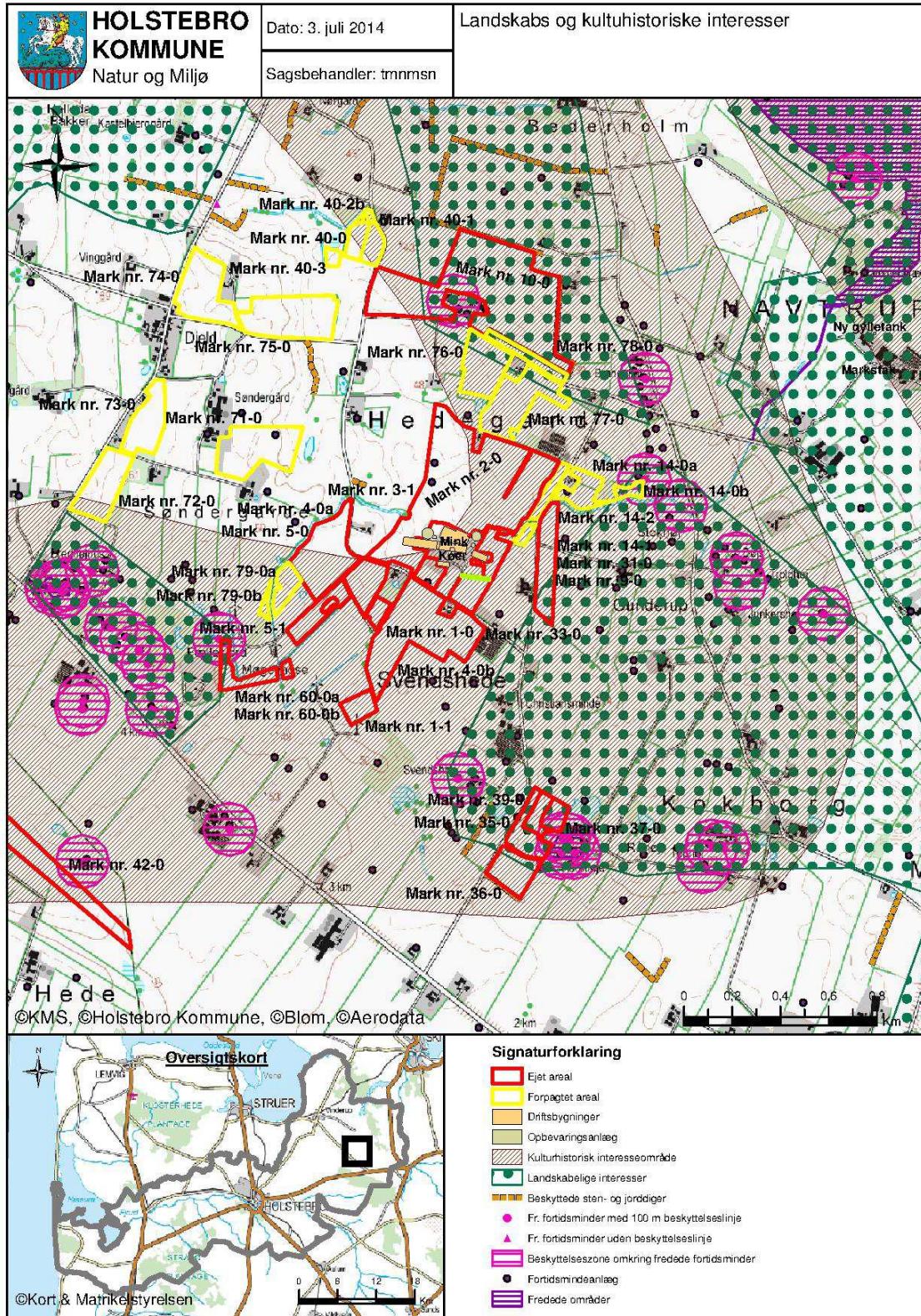


Bilag 4 – Omkringboende og planmæssige forhold





Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg



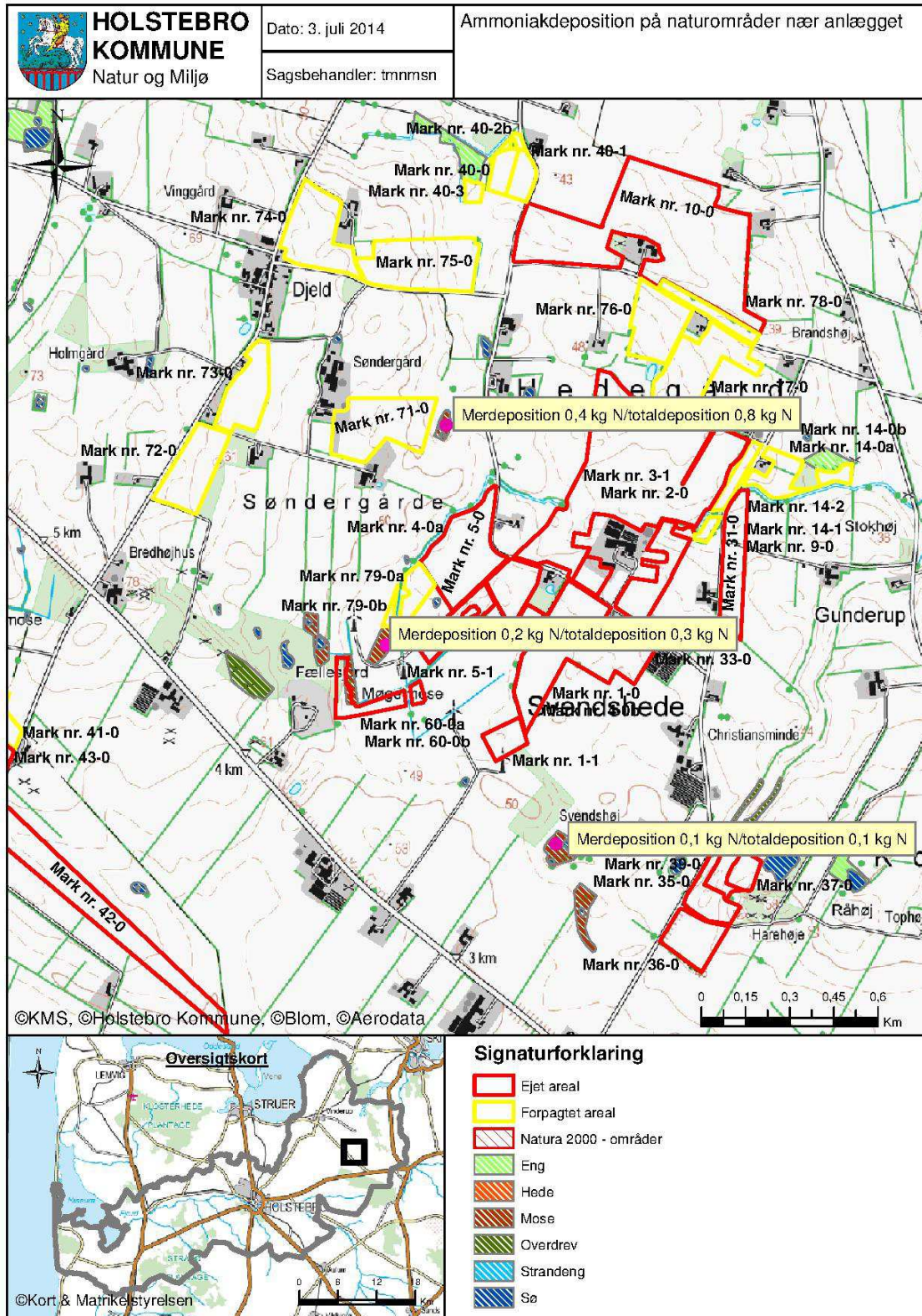


Bilag 7 – Gylletransportruter



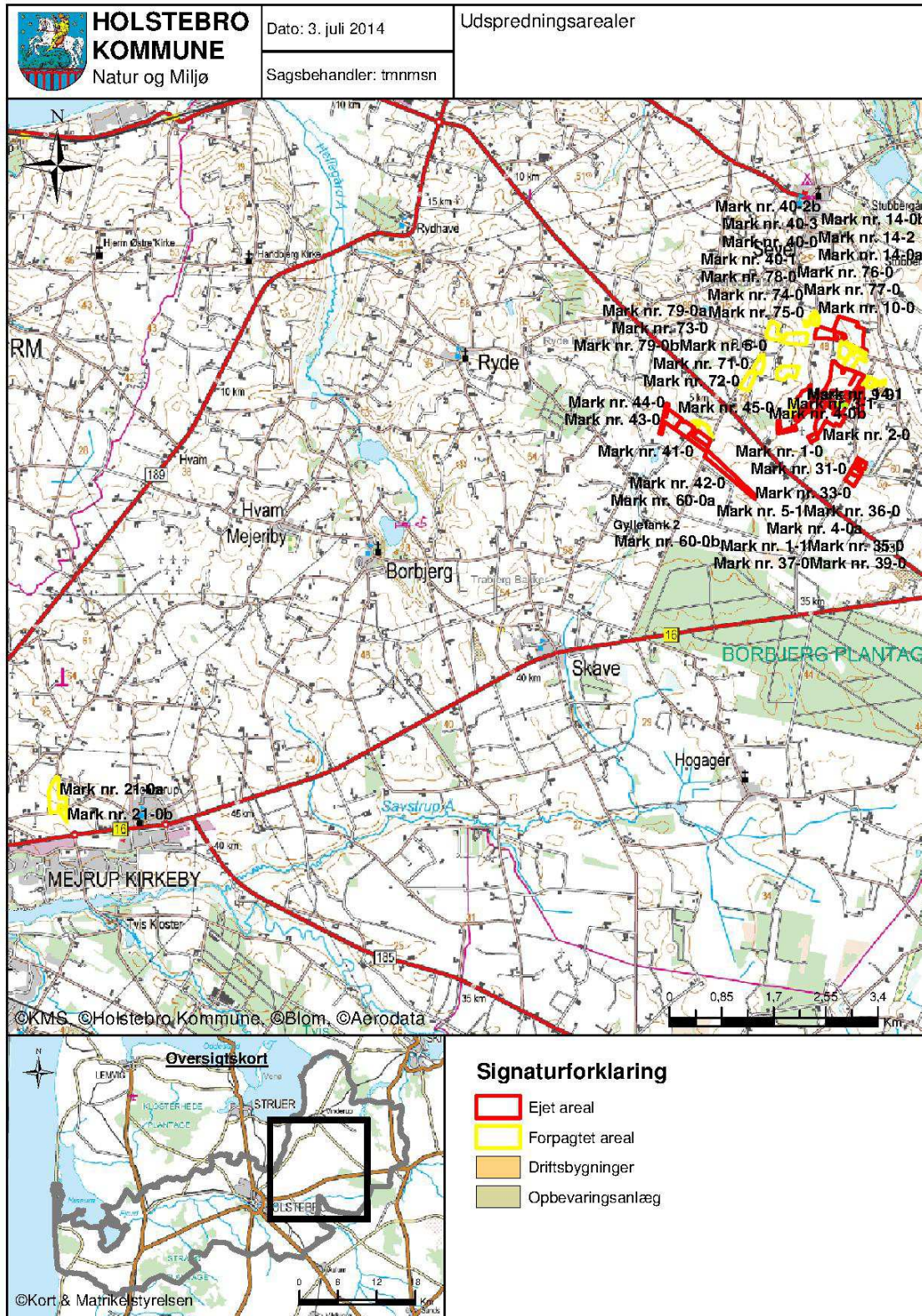


Bilag 8 – Naturområder omkring anlæg



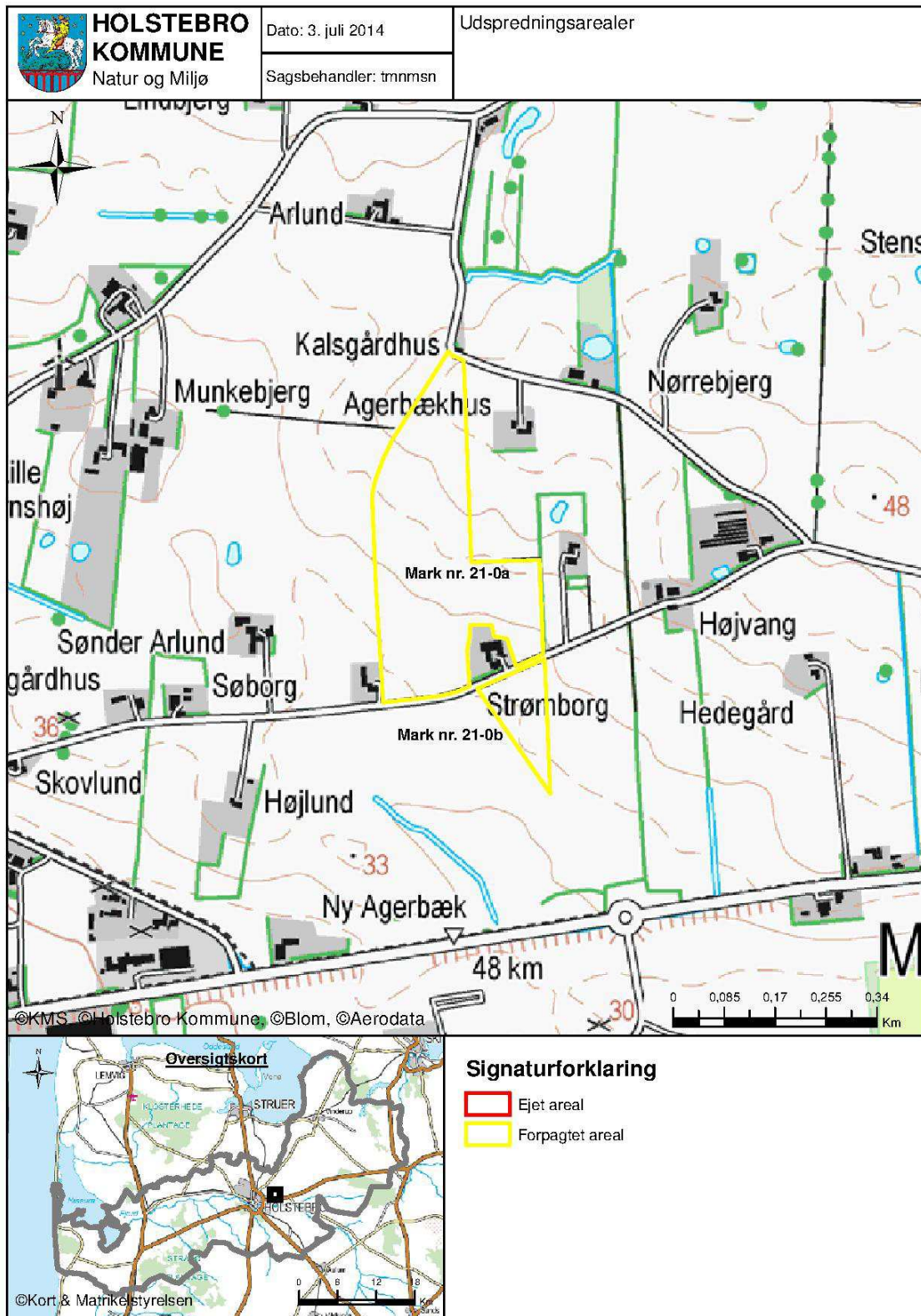


Bilag 9 – Oversigtskort over udspretningsarealerne



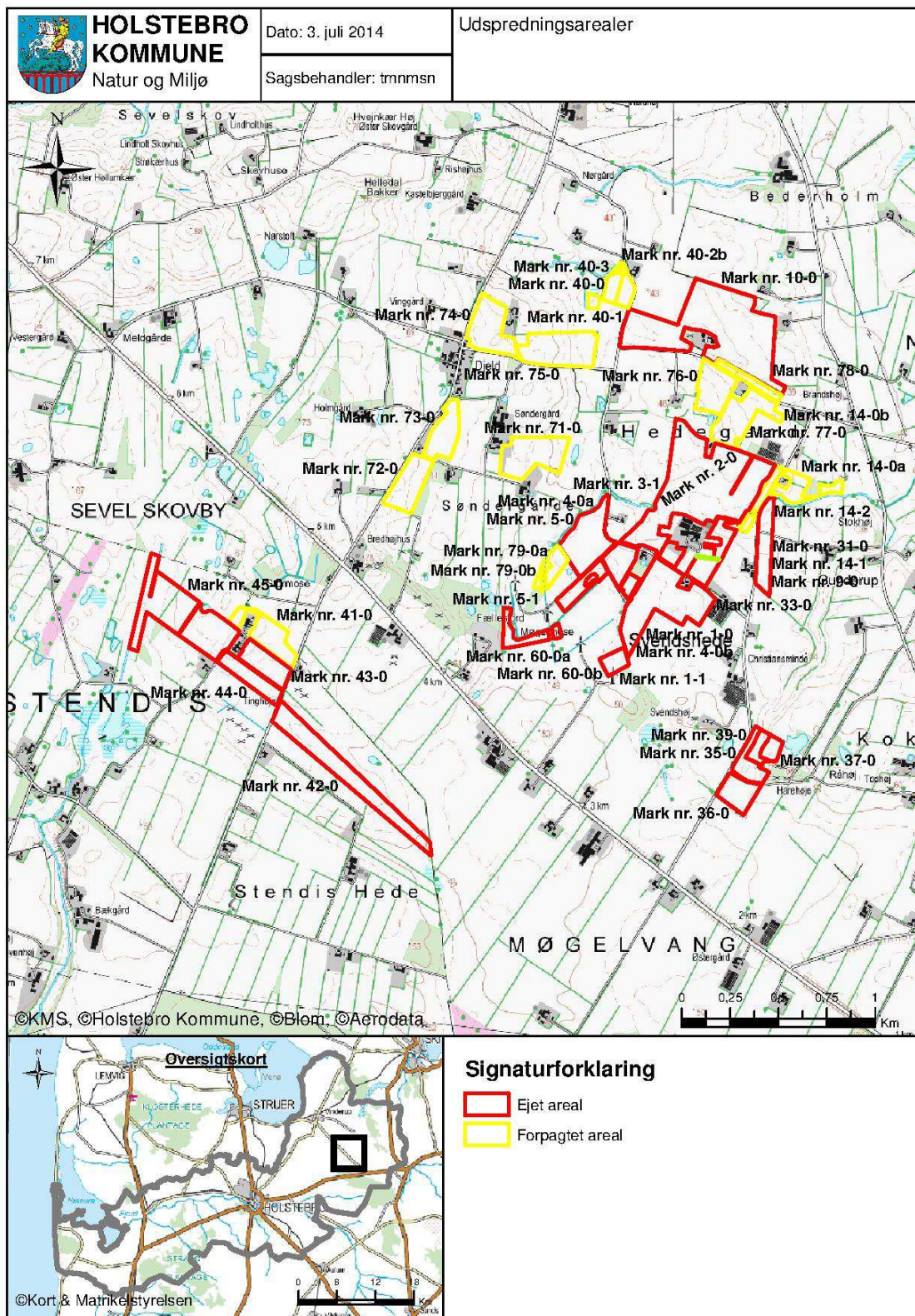


Bilag 10 – Arealer del 1/2



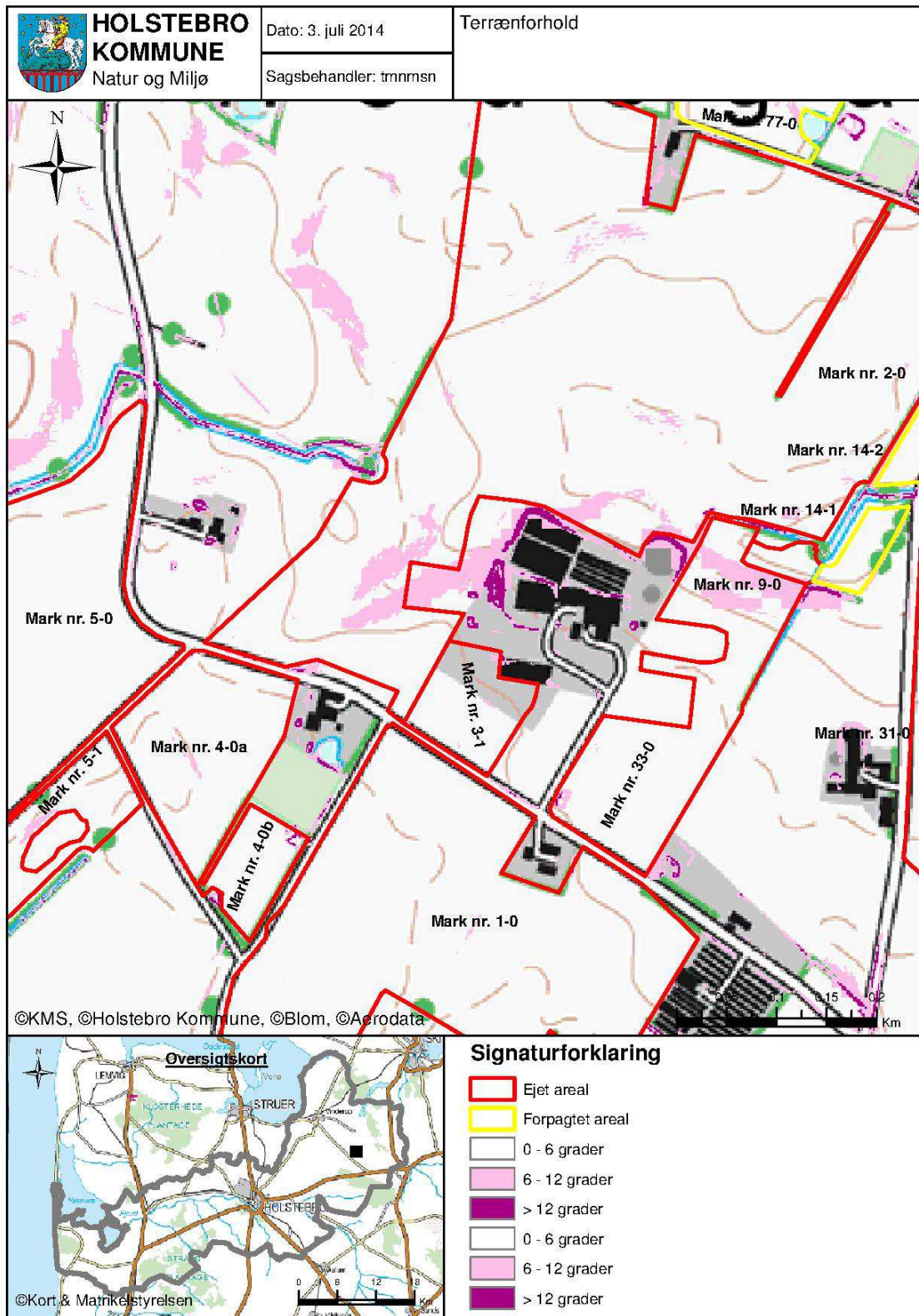


Bilag 11 – Arealer del 2/2



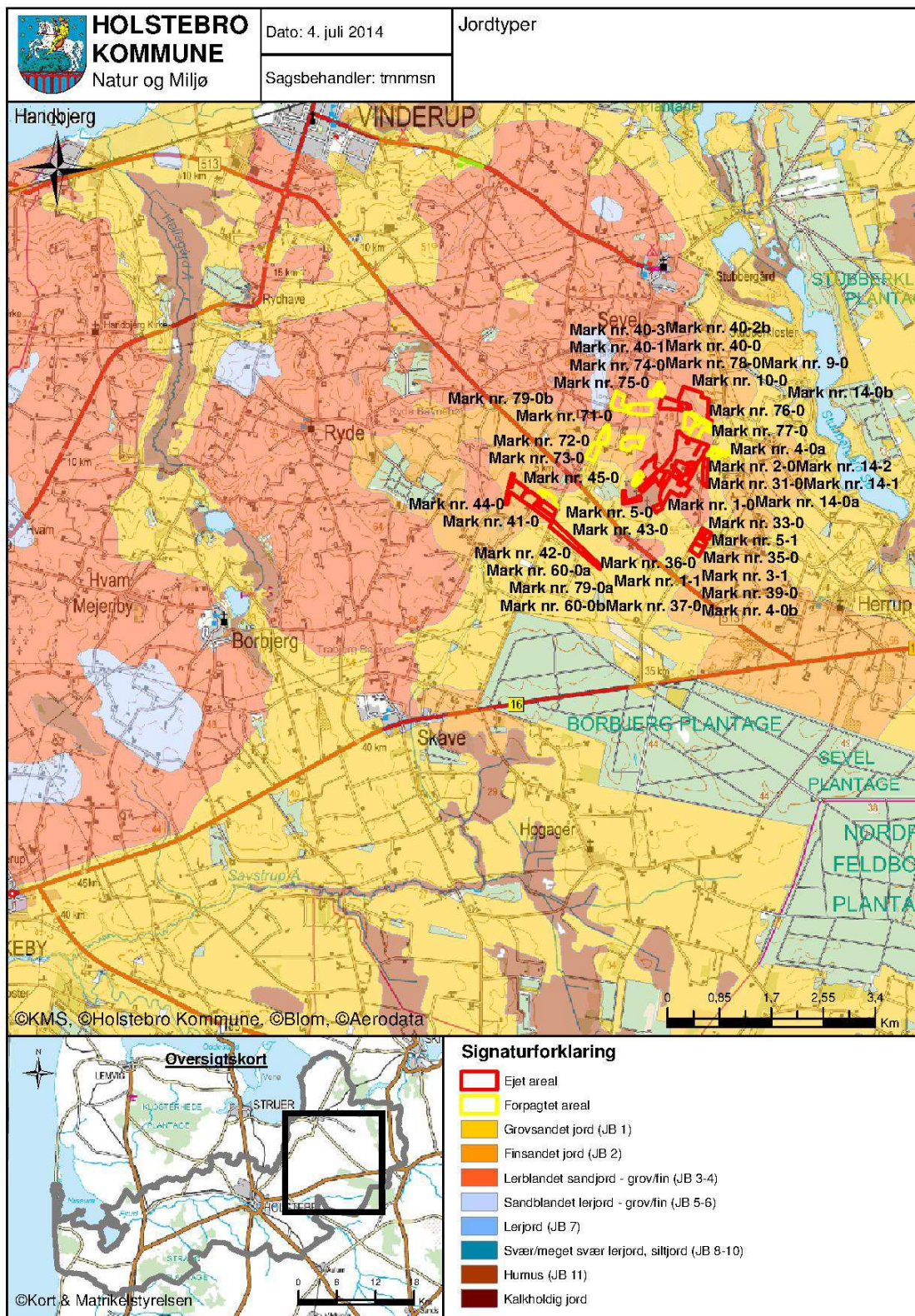


Bilag 12 – Risikoarealer i relation til terrænforhold



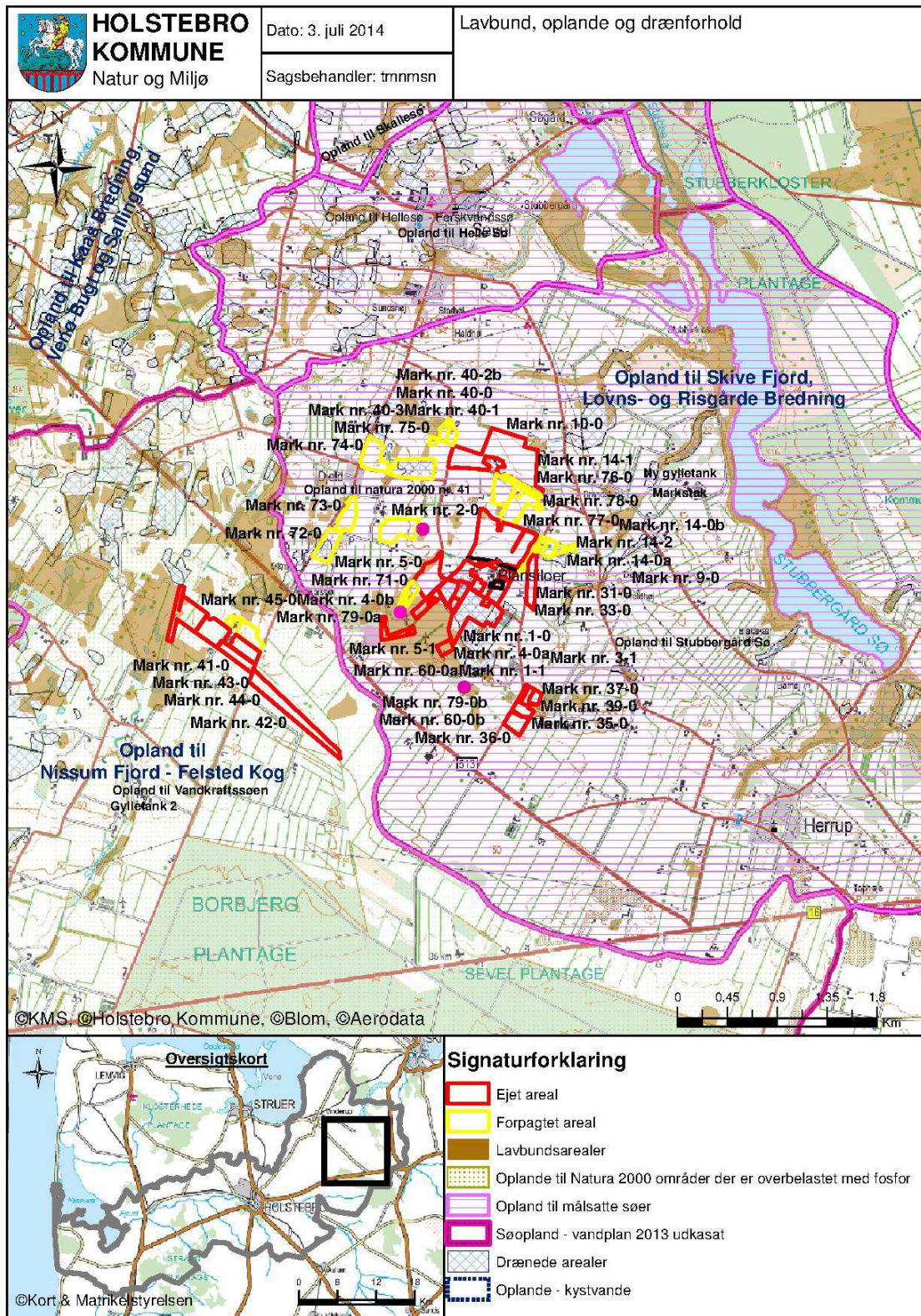


Bilag 13 – Jordbundstyper



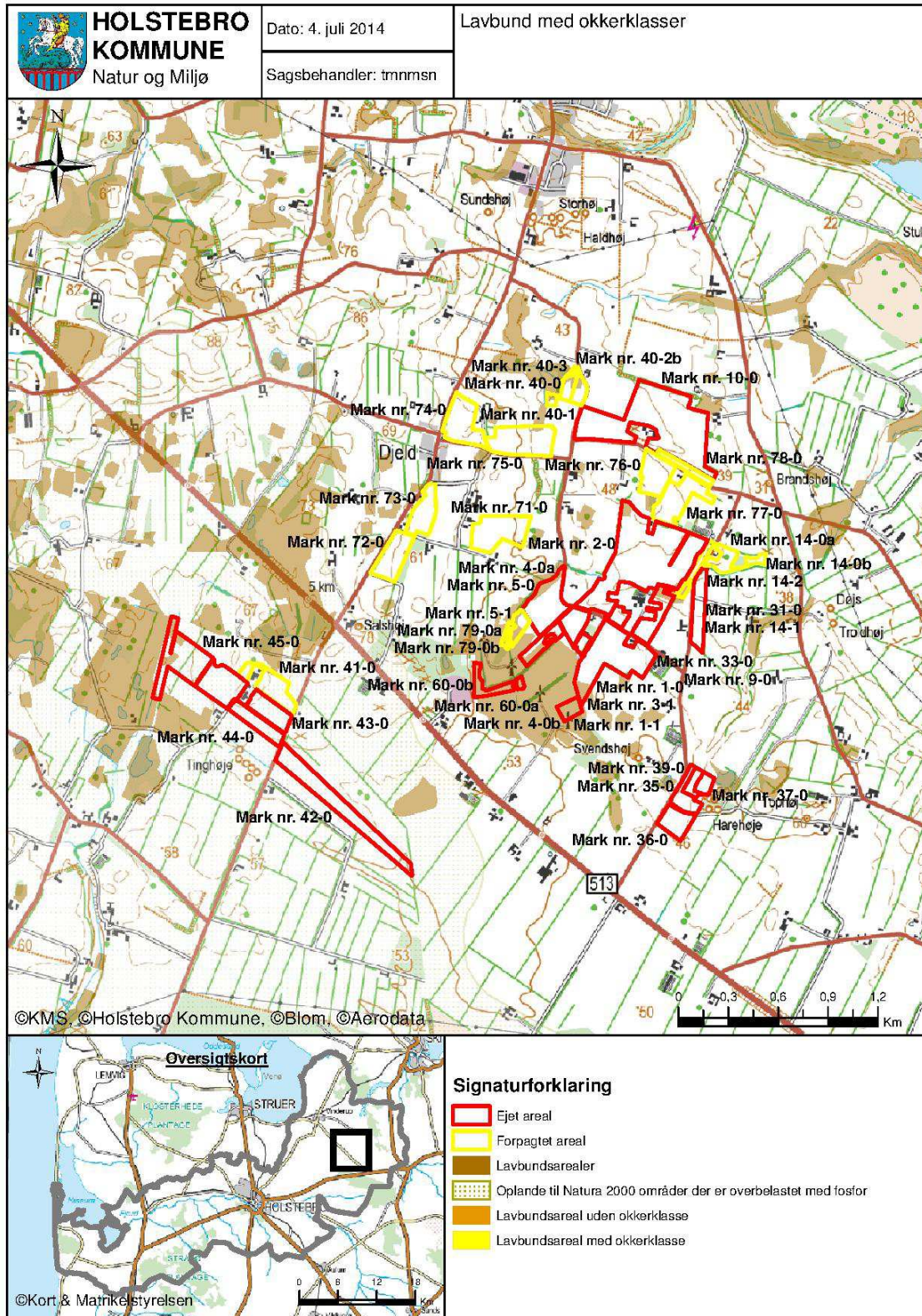


Bilag 14 – Lavbundsarealer, opland og detailafvandingsforhold



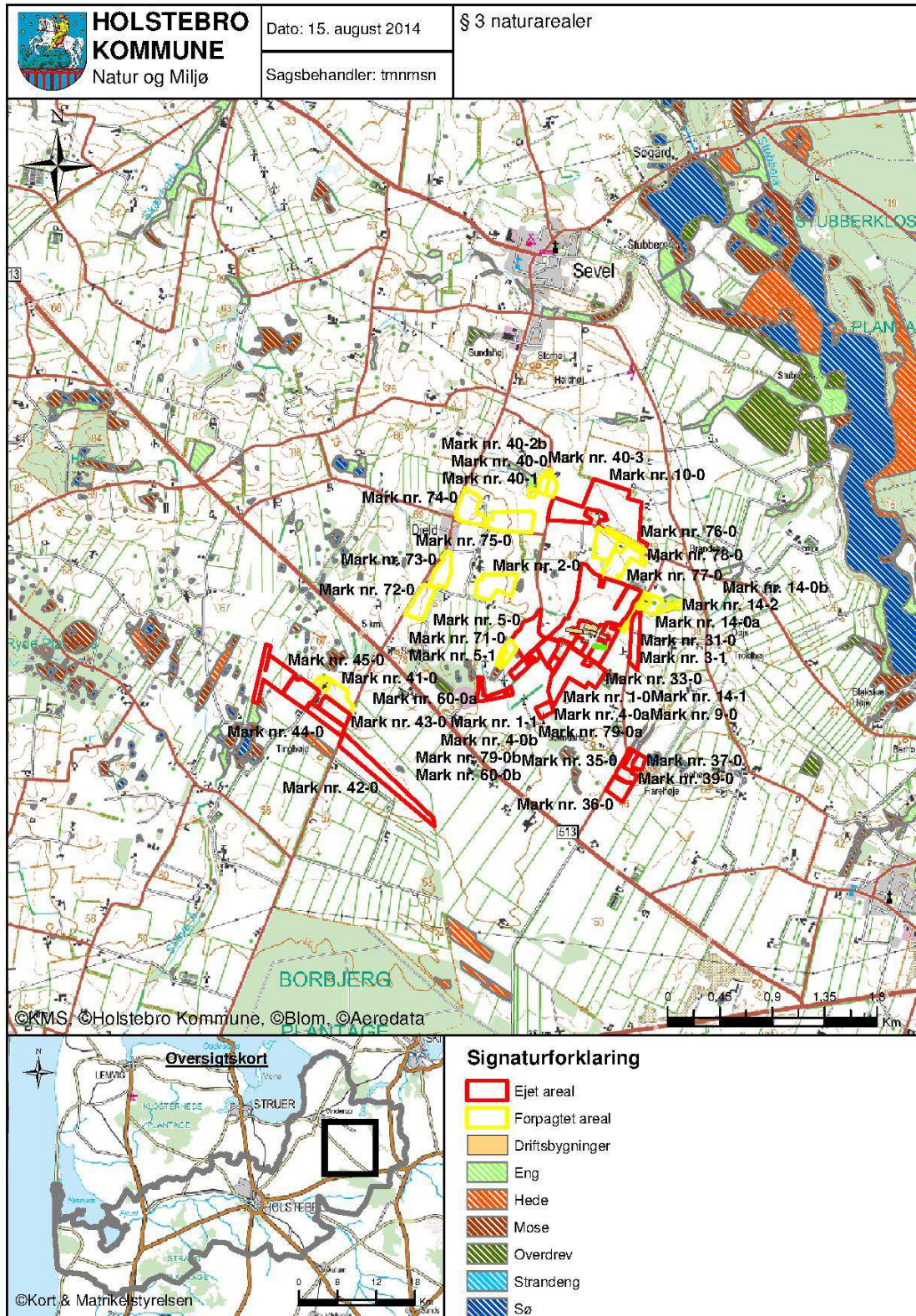


Bilag 15 – Risikoområder for fosforudvaskning (okkerklasser)



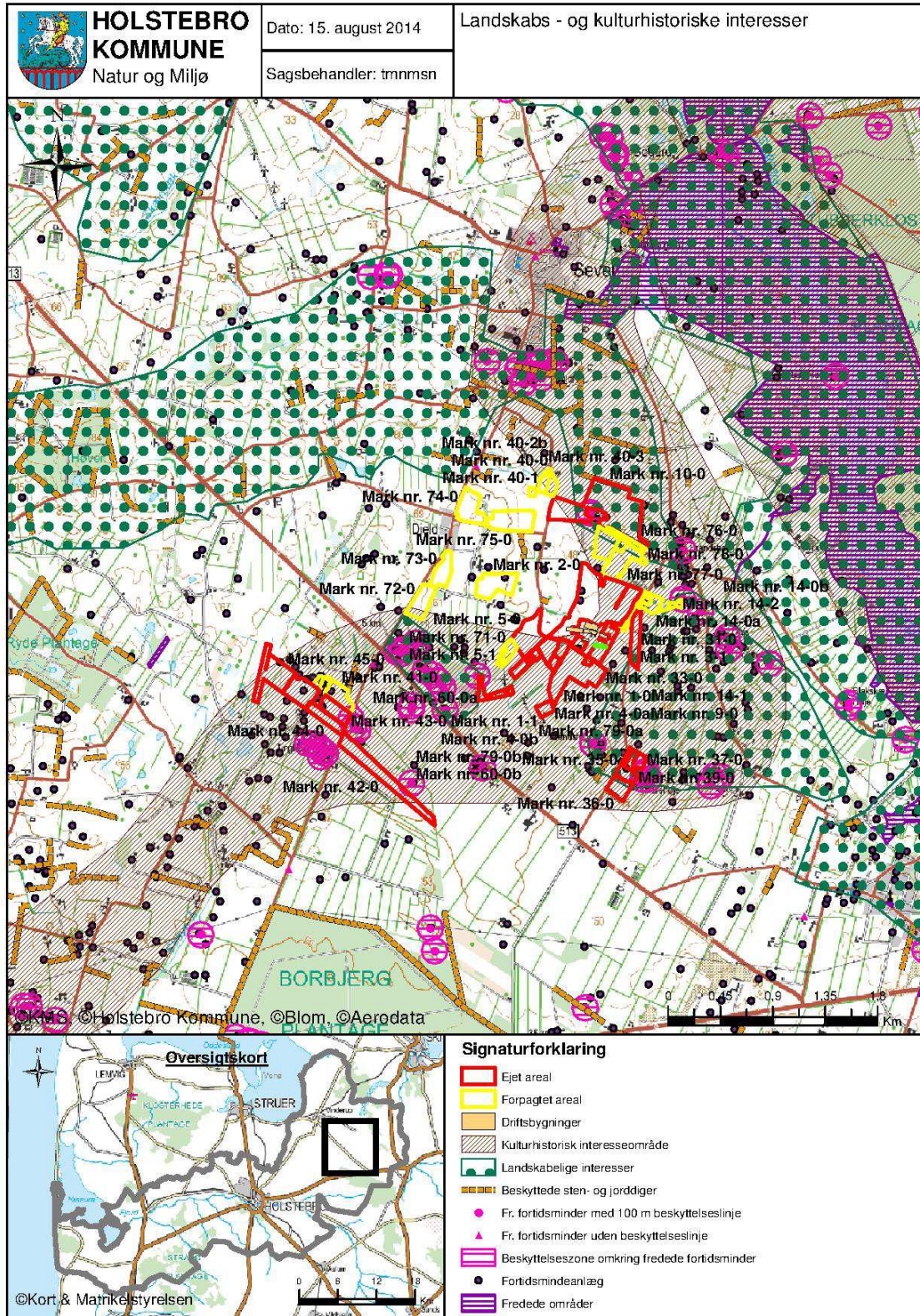


Bilag 16 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer





Bilag 17 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udsprejningsarealer



**Bilag 18 – Driftsjournal - del 1 / 3**

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagteriafregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

MEKANISK VENTILATION	Dato for udførelse	Beskrivelse af det udførte
Rengøring		
Vedligehold		

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter



Bilag 19 – Driftsjournal - del 2 / 3

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							
Gyllebeholder nr. 4							
Gyllebeholder nr. 5							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1					
Gyllebeholder nr. 2					
Gyllebeholder nr. 3					
Gyllebeholder nr. 4					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

VENTILATIONSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.



Bilag 20 – Driftsjournal - del 3 / 3

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag. Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
EI [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				



Bilag 21 – Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Nissum Fjord - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område.

Nissum Fjord er bestående af tre bassiner, der er mere eller mindre afsnørede. Fjordens nordvestlige del forbindes med Vesterhavet gennem slusen ved Thorsminde, og fjorden vurderes som værende en lukket fjord.

Felsted Kog, der er inderfjorden i Nissum Fjord, er kategoriseret som kystlagune (1150), og i udkast til vandplan 2010-2015 for Nissum Fjord fremgår det, at:

”Natura 2000-området Nissum Fjord har på udpegningsgrundlaget den prioriterede naturtype Kystlaguner og strandsøer (1150), i alt 6430 ha fordelt på Nissums Fjords tre bassiner. Naturtypen har gunstig bevaringsprognose grundet belastning med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Det er endvidere vurderet, at uhensigtsmæssig hydrologi er en trussel mod naturtypen. For at opfylde habitatdirektivets målsætning om gunstig bevaringsstatus skal tilførslen af næringssalte reduceres væsentligt, således at der opnås udbredt dække af undervandsplanter som tilfredsstillende livsbetingelserne de internationalt vigtige forekomster af trækkende gæs, ænder og svaner.”

SMV-analysen⁶ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bækklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småarter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rastepladser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø

⁶ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.



- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Vegem Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode passageforhold er opgangen af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.
- Plettet rørvagtel, lille kobbersneppe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord, herunder Felsted Kog er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilfødsningen.

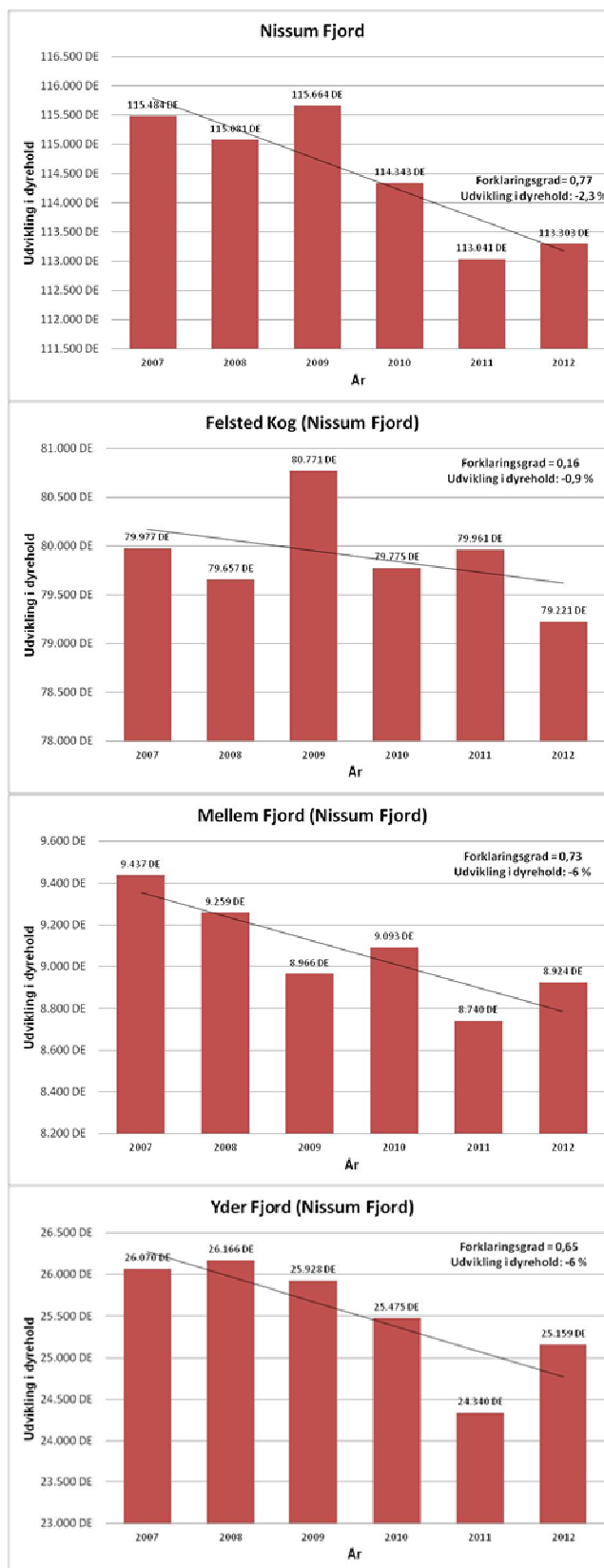
Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) hvis der er andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderin-



Figur 1. Udviklingen i dyrehold i hele oplandet og deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007-2012, samt dataserierne forklaringsgrad og den korresponderende relative udvikling.



gen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, ikke må anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁷ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er over 0,5 for hele fjorden samt i oplandene til Mellem og Yder fjorden, hvorfor udvikling her vurderes på baggrund af den lineære regression. I oplandet til inderfjorden Felsted Kog er forklaringsgraden mindre end 0,5, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet med 2,3 %, og i oplandet til Felsted Kog er faldet på 0,9 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog fra 2007 til 2012 er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til udkast til vandplanen for Nissum Fjord er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (40 %), dambrug (38 %), regnbetingede udløb (12 %) og spredt bebyggelse (10 %).

⁷ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.



Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2012 er faldet fra 123 tons/år til 118 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode faldet fra 119 tons N/år til 115,1 tons N/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yder Fjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år
		2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
		2011	97,3 tons N/år	82	-22,0 tons N/år
		2012	115,1 tons N/år	97	-4,2 tons N/år
	Mellem- og Yderfjord	2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
		2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
		2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
		2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år
		2011	2,4 tons N/år	59	-1,7 tons N/år
		2012	3,0 tons N/år	73	-1,1 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 16 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af vandplanen, at "Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret, men fra 2005 og frem til 2015, nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermengden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges." På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.



Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.



Bilag 29 – Appendiks 2 - Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risegårde Bredning - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁸.

Skive Fjord og Lovns Bredning Fjord er bestående af bassiner, der er mere eller mindre afsnørede, og fjordene vurderes som værende en lukkede.

SMV-analysen⁹ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bæklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmosé, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhenigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmosé, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

⁸ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

⁹ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.



Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Deloplandet Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning udgør en del af hovedvandopland 1.2 Limfjorden i Miljøministeriets forslag til vandplan. Ifølge Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedvandopland 1.2 Limfjorden er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Samlet vurderer Holstebro kommune vurderer derfor, at enhver yderligere tilførsel af kvælstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

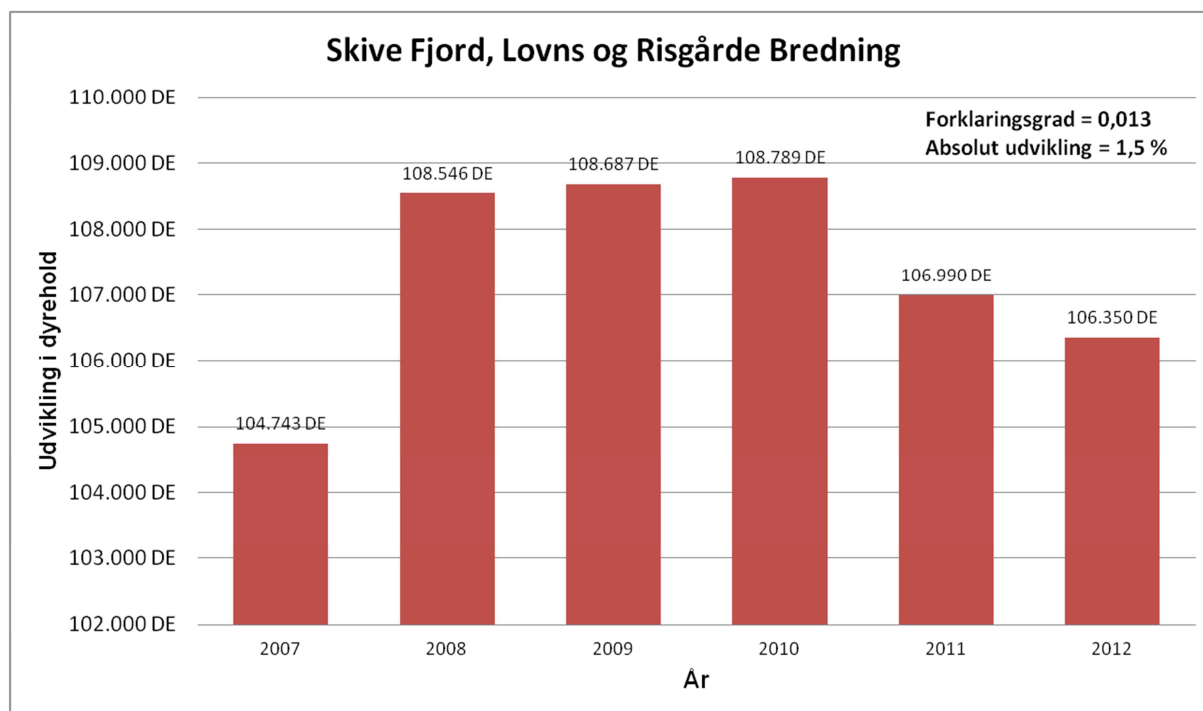
AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning har været stigende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er ikke opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.



Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl¹⁰ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.



Figur 2. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning steget med 1,5 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er stigende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Skive Fjord ikke er opfyldt.

Det kan derfor kun meddeles miljøgodkendelse, hvis udvaskningen fra det ansøgte projekt i oplandet ikke overstiger nitratudvaskningen svarende til et plantebrug, dvs.

¹⁰ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.



et standard planteavlssædskifte (S1/S3), hvor der udelukkende gødes med mineralsk gødning (handelsgødning).

På baggrund af ovenstående er pkt. B og C i Miljøstyrelsens vejledning ikke vurderes nærmere, da det ikke vil ændre på ovenstående konklusion.



Natura 2000 område N41(Hjelm Hede, Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skallesø)

Stubbergård Sø

126,39 hektar af de ansøgte arealer er beliggende i oplandet til Stubbergård Sø som er beliggende i Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Stubbergård Sø, der er en ca. 153 ha stor vandakssø, er udpeget som naturtype 3150.

Af Natura 2000-planen for område 41 samt af udkast til vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Stubbergård Sø ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Af udkast til vandplanen 2010-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som dårlig i Stubbergård Sø. Staten har forudsat at fosforbelastningen reduceres med omkring 72 kg fosfor årligt i henhold til allerede vedtagne kommunale indsatser overfor forbedret spildevandsrensning fra den spredte bebyggelse i det åbne land, Jf. tabel 1.3.2b, Vandplansudkast 2010-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Det vurderes endvidere i Vandplanudkastet, at den primære årsag til manglende målopfyldelse i Stubbergård Sø skyldes intern belastning med fosfor.

De seneste data fra 2012 viser, at søen sandsynligvis er kvælstofbegrænset, når man vurderer TN:TP forholdet i søen i sommerperiode, da TN:TP-forholdet er 5. Lavvandede søer er potentielt kvælstofbegrænsede, når TN:TP-forholdet er under 7. kilde (DCE).

Da Stubbergård Sø ikke opfylder målsætningen om god økologisk tilstand og fastholdes i denne grundet en internbelastning med fosfor samt at søen potentielt er kvælstofbegrænset bør en eventuel merbelastning med kvælstof undgås.